

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annettua lakia. Esityksellä pantaisiin täytäntöön kaksi uudelleen laadittua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä eli niin kutsutut ecodesign-direktiivi ja energiamerkintädirektiivi.

Lain soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi energiaa käyttävistä tuotteista koskemaan energiaan liittyviä tuotteita. Soveltamisalaa tarkennettaisiin niin, että laki koskisi vain niitä energiaan liittyviä tuotteita, joista Euroopan unioni antaa tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia.

Energiamerkintään liittyen merkinnän luvaton käyttö säädettäisiin kielleyksi. Energia-

merkinnän piiriin kuuluvien tuotteiden markkinoinnissa pitäisi ilmoittaa energiatehokkuusluokka. Turvatekniikan keskukselle tulisi velvollisuus pyytää tarkempia tietoja energiamerkistä tai tuoteselosteesta, jos sillä on aihetta epäillä, etteivät ne ole lain vaatimusten mukaisia.

Esityksen mukaan tarkastuslaitoksen hyväksyisi ympäristöministeriön sijaan tietyissä tapauksissa työ- ja elinkeinoministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriölle tulisi vastaavat velvollisuudet kuin ympäristöministeriölle hyväksymänsä tarkastuslaitoksen valvonnassa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä joulukuuta 2010.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	4
1.3 Nykytilan arviointi	5
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	6
2.1 Tavoitteet	6
2.2 Keskeiset ehdotukset.....	6
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	7
3.1 Yleistä	7
3.2 Taloudelliset vaikutukset	7
3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	8
3.4 Ympäristövaikutukset	8
3.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset	8
4 ASIAN VALMISTELU	9
4.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto	9
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	10
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	10
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	15
3 VOIMAANTULO.....	15
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	15
LAKIEHDOTUS	17
tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta	17
LIITE	26
RINNAKKAISTEKSTI.....	26
tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta	26

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetavista vaatimuksista (1005/2008, jäljempänä ekosuunnittelulaki, myös niin sanottu EuP-laki) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Sillä pantiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/32/EY energiaa käyttävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista sekä neuvoston direktiivien 96/57/EY ja 2000/55/EY muuttamisesta (jäljempänä ecodesign-direktiivi, myös niin sanottu EuP-direktiivi). Ekologisen suunnittelun vaatimusten lisäksi ekosuunnittelulaki sisältää säännökset energiaa käyttävien tuotteiden energiamerkinnästä.

Ekosuunnittelulaki on puitelaki, jota sovelletaan energiaa käytäviin tuotteisiin (energy-using products, EuP). Laki sisältää energiatehokkuutta ja energiamerkintää sekä niihin liittyvää tarkastustoimintaa koskevat säännökset. Laki ei sisällä yksittäisiä tuoteryhmiä koskevia vaatimuksia, vaan sitovat tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset annetaan tuoteryhmäkohtaisina täytäntöönpanotoimenpiteinä. Tällainen on esimerkiksi Euroopan komission antama, tiettyä tuoteryhmää koskeva asetus. Kun tuoteryhmälle on annettu täytäntöönpanosäädös, on kyseisten tuotteiden kohdalla sovellettava ekosuunnittelulain säännöksiä.

Ekologista suunnittelua koskevat säännökset

Ekologisen suunnittelun vaatimuksilla pyritään parantamaan energiatehokkuutta integroimalla ympäristönäkökohdat ja elinkaarirajattelu tuotteiden tuotesuunnitteluvaiheeseen. Käytännössä ekologisen suunnittelun vaatimukset ovat yleensä koskeneet tuotteen

käytön aikaista energiankulutusta. Jos tuote ei täytä sille täytäntöönpanosäädöksessä asetettuja ekologisen suunnittelun vaatimuksia, sitä ei saa tuoda markkinoille tai ottaa käyttöön Euroopan unionin alueella.

Ekologisen suunnittelun puitteet on EU:n tasolla säädetty ecodesign-direktiivissä ja kansallisesti ekosuunnittelulaisissa. Tuotteiden ekologista suunnittelua koskevista vaatimuksista säädetään ekosuunnittelulain 2 luvussa, jossa on säännökset muun muassa valmistajan, valtuutetun edustajan, elinkeinonharjoittajan ja maahantuojan velvollisuuksista sekä energiaa käyttävän tuotteen yleisistä ja erityisistä ekologisen suunnittelun vaatimuksista. Lain 3 luvussa säädetään energiaa käyttävän tuotteen vaatimusten mukaisuudesta, joka osoitetaan CE-merkinnällä ja valmistajan laatimalla kirjallisella vaatimustenmukaisuusvakuutuksella.

Euroopan komissio antaa ecodesign-direktiivin nojalla tuoteryhmäkohtaisia täytäntöönpanotoimenpiteitä. Direktiivissä on määriteltäviä perusteita tuoteryhmien valitsemiseksi. Edellytyksenä on, että tuotetta myydään vähintään 200 000 kappaletta vuodessa EU:n alueella, tuotteella on myös oltava huomattavat ympäristövaikutukset ja tuotteeseen on liityttävä merkittäviä mahdollisuuksia ympäristövaikutusten parantamiseen ilman kohtuuttomia kustannuksia.

Tuoteryhmäkohtaisia täytäntöönpanotoimenpiteitä valmistellaan komission johdolla komitologiamenettelyssä eli valvonnan käsittelevää sääntelymenettelyä noudattaen jäsenvaltioiden edustajista koostuvassa komiteassa.

Ecodesign-direktiivin nojalla annetut täytäntöönpanosäädökset on annettu komission asetuksina, jotka ovat suoraan sovellettavaa oikeutta jäsenvaltioissa. Komission asetukset on tähän mennessä annettu seuraaville tuoteryhmille: sähkö- ja elektroniikkalaitteiden le-povirtakulutus (EY) N:o 1275/2008, perusdi-

gisovittimet (EY) N:o 107/2009, kotitalouksien valaistustuotteet (EY) N:o 244/2009, palvelusektorin valaistustuotteet (EY) N:o 245/2009, ulkoiset teholähteet (EY) N:o 278/2009, sähkömoottorit (EY) N:o 640/2009, kiertovesipumput (EY) N:o 641/2009, televisiot (EY) N:o 642/2009 ja kotitalouksien kylmäsäilytyslaitteet (EY) N:o 643/2009.

Lisäksi on voimassa ennen ecodesign-direktiiviä annettu neuvoston direktiivi 92/42/ETY uusien nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttävien kuumavesikattiloiden hyötysuhdevaatimuksista (niin kutsuttu hyötysuhdedirektiivi), joka on pantu täytäntöön ekosuunnittelulalla ja Suomen rakentamismääräyskokoelman osalla D7.

Energiamerkintää koskevat säännökset

Ekosuunnittelulaki sisältää myös energiamerkinnän puitedirektiivin eli neuvoston direktiivin 92/75/ETY kodinkoneiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin (jäljempänä energiamerkintädirektiivi) edellyttämät kansalliset täytäntöönpanosäännökset.

Energiamerkinnän tavoitteena on vaikuttaa kuluttajiin niin, että he valitsisivat energiatehokkaampia tuotteita. Niihin tuotteisiin, joista on annettu tuoteryhmäkohtainen energiamerkintäsäädös, on kiinnitettävä energiamerkki. Merkki osoittaa tuotteen käytön aikaista energiankulutusta asteikolla A—G.

Energiaa käyttävien tuotteiden energiamerkintää koskevista vaatimuksista säädetään ekosuunnittelulain 4 luvussa, jossa on säännökset muun muassa energiaa käyttävän tuotteen markkinoille saattamisesta sekä energiamerkin, tuoteselosteen ja teknisen tietoa-neiston laatimisesta.

Tuoteryhmäkohtaisia energiamerkintäsäädöksiä valmistellaan ekologisen suunnittelun säädösten tapaan Euroopan komission johdolla komiteassa valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

Tuoteryhmäkohtaisia energiamerkintäsäädöksiä on annettu direktiiveillä, jotka on saatettu kansallisesti voimaan kauppa- ja teollisuusministeriön tai ympäristöministeriön asetuksilla tai päätöksillä. Direktiivejä on tähän

mennessä annettu seuraaville tuoteryhmille: kylmäsäilytyslaitteet (94/2/EY), pyykinpesukoneet (95/12/EY), kuivausrummut (95/13/EY), kuivaavat pesukoneet (96/60/EY), astianpesukoneet (97/17/EY), lamput (98/11/EY), sähköuunit (2002/40/EY) ja ilmastointilaitteet (2002/31/EY).

1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

Uudelleen laaditut ecodesign-direktiivi ja energiamerkintädirektiivi

Sekä ekologista suunnittelua että energiamerkintää koskevat puitedirektiivit on laadittu uudelleen. Uusi ecodesign-direktiivi eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista annettiin 21 päivänä lokakuuta 2009. Se tuli voimaan 20 päivänä marraskuuta 2009, ja on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 20 päivänä marraskuuta 2010.

Toinen uusista puitedirektiiveistä on uusi energiamerkintädirektiivi eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/30/EU energiaan liittyvien tuotteiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin. Uusi energiamerkintädirektiivi annettiin 19 päivänä toukokuuta 2010 ja se on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 20 päivänä kesäkuuta 2011. Jäsenvaltioiden on sovellettava niitä kuitenkin vasta 20 päivästä heinäkuuta 2011.

Uusissa puitedirektiiveissä direktiivien soveltamisalaa laajennettiin kodinkoneista ja energiaa käyttävistä tuotteista (energy-using products) koskemaan energiaan liittyviä tuotteita (energy-related products).

Molemmat direktiivit ovat edelleen luonteeltaan puitedirektiivejä eli ne velvoittavat tuotteiden valmistajia ja maahantuojia vasta, kun kyseiselle tuotteelle on Euroopan komission johdolla laadittu tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset. Jos komissio säätää tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset asetuksella, ei se edellytä jäsenvaltioilta toimenpiteitä, vaan asetus on sellaisenaan suoraan sovellettavaa oikeutta Suomessa. Jos komissio säätää vaa-

timuksia direktiivillä, edellyttää se Suomelta erillistä täytäntöönpanoa.

Lissabonin sopimus

Joulukuun alussa 2009 tuli voimaan EU:n toimintaa uudistava Lissabonin sopimus eli sopimus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamis sopimuksen muuttamisesta. Se on vaikuttanut energiamerkintädirektiivin sisältöön komitologiamenettelyä koskevien säännösten osalta, sillä uusi energiamerkintädirektiivi annettiin Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen.

Vanha energiamerkintädirektiivi sisälsi säännökset valvonnan käsittävistä sääntelymenettelyistä, jossa energiamerkinnästä annetut tuoteryhmäkohtaiset täytäntöönpanosäännökset käsiteltiin. Komissio ei tuolloin voinut antaa täytäntöönpanosäädöstä ilman jäsenvaltioiden edustajista koostuvan komitean suostumusta. Lissabonin sopimuksesta johtuen uudessa energiamerkintädirektiivissä tuoteryhmävaatimukset annetaan delegoitujen säädösten järjestelmässä eli säädösvalta on siirtynyt kokonaan komissiolle. Uuden energiamerkintädirektiivin nojalla annettavat alemmanasteiset säädökset ovat siis komission antamia delegoituja säädöksiä, eivätkä täytäntöönpanosäädöksiä, kuten vastaavat säädökset ecodesign-direktiivin järjestelmässä edelleen ovat.

EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus

Ecodesign-direktiivi voidaan katsoa osaksi EU:n tuoteharmonisointilainsäädäntöä, jota myös on viime aikoina uudistettu. 1980-luvulta peräisin olevaa teknisen yhdenmu kaistamisen ja standardisoinnin niin sanottua uutta ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa modernisoitiin vuonna 2008 uudella lainsäädäntöpuiteella (New Legislative Framework, NLF). Se on kirjattu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2008/765/EY tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (jäljempänä akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus).

Akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus sisältää myös säännökset CE-merkinnästä. CE-merkinnällä osoitetaan energiaan liittyvään tuotteen täyttävän ekologisen suunnittelun vaatimukset eikä tuotetta saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön, ellei siihen ole kiinnitetty CE-merkintää. CE-merkinnästä säädettiin kansallisesti aikaisemmin tiettyjen tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annetussa laissa (1376/1994, jäljempänä CE-merkintälaki). Kyseinen laki on nyt kumottu ja EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta jäsenvaltioissa.

1.3 Nykytilan arviointi

Ekosuunnittelulaki on ollut voimassa vuoden 2009 alusta. Nyt lakiin esitettävät muutokset johtuvat EU:n puitedirektiiveihin tehdyistä muutoksista, erityisesti liittyen direktiivien uuteen soveltamisalaan. Samalla on syytä nostaa esille myös joitakin ekosuunnittelulaisissa kansallisesti havaittuja kehittämistarpeita.

Ekosuunnittelulain mukaan lakia sovelletaan markkinoille saatettaviin ja käyttöön otettaviin energiaa käyttäviin tuotteisiin. Laissa ei ole mainintaa siitä, että laissa säädetty vaatimukset eivät koske kaikkia energiaa käyttäviä tuotteita vaan ainoastaan niitä, joista on ecodesign-direktiivin tai energiamerkintädirektiivin nojalla annettu erillinen tuoteryhmäkohtainen säädös. Lain 2 §:n hyvin avoin soveltamisala voi johtaa lukijaa harhaan puitelain luonteesta.

Ekosuunnittelulain 5 luvussa säädetään tarkastuslaitoksista. Tarkastuslaitokset hyväksyy ympäristöministeriö. Tulevaisuudessa voi kuitenkin olla tarvetta sille, että tarkastuslaitoksen voisi hyväksyä myös työ- ja elinkeinoministeriö. Ympäristöministeriön toimialaan kuuluvat lain soveltamisalaan kuuluvat rakennustuotteet ja työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat vastaavasti muut kuin rakennustuotteet.

Uuden energiamerkintädirektiivin 9 artiklassa säädetään uusi julkisiin hankintoihin liittyvä velvollisuus. Sen mukaan hankintaviranomaisten on tiettyjen hankintojen osalta pyrittävä hankkimaan ainoastaan sellaisia tuotteita, jotka täyttävät korkeinta suoritusta-

soa ja parhaimpaan energiatehokkuusluokkaan kuulumista koskevat vaatimukset. Koska kyseessä ei ole pakottava velvollisuus, direktiivin säännös on tarkoitettu panna Suomessa täytäntöön erilaisilla julkisiin hankintoihin liittyvillä suosituksilla.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991, jäljempänä itsehallintolaki) 17 §:n 10, 22 ja 27 kohtien perusteella luonnon- ja ympäristönsuojelu, elinkeinotoiminta ja maakunnan sähköntuotanto kuuluvat maakunnan lainsäädäntövaltaan. Itsehallintolain 19 §:ssä tarkoitettussa maakuntalakien lainsäädäntövalvonassa on katsottu, että lainsäädäntövaltaa tulee arvioida sen pohjalta, mihin alaan toimenpiteet asiallisesti eniten kuuluvat. Aikaisemmin ecodesign-direktiivi notifioitiin Euroopan komissiolle niin, että se kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan itsehallintolain 27 §:n 19 kohdan perusteella eli standardisointiin liittyvänä kokonaisuutena. Lainsäädäntövalvonnan kannan huomioon ottamiseksi Ahvenanmaan maakunnan hallitus valmistelee itsehallintolain nojalla ekosuunnittelulain alaa koskevaa esitystä, jolla ekosuunnittelulaki tulisi tietyin poikkeuksin sovellettavaksi Ahvenanmaan maakunnassa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on luoda paremmat mahdollisuudet energiatehokkuuden kehittämiseksi. Tavoitteena on edistää kestävästä kehitystä parantamalla energiatehokkuutta ja ympäristönsuojelun tasoa sekä energiahuoltovarmuutta. Energiaan liittyviä tuotteita on mahdollista kehittää paremmalla suunnitellulla haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi. Tuotteiden energiatehokkuuden parantaminen auttaa myös osaltaan vähentämään luonnonvarojen kysyntää. Tavoitteena on saavuttaa merkittäviä energiansäästöjä, ja samalla se vähentäisi myös yritysten ja loppukäyttäjien kustannuksia.

Esityksellä on tarkoitus muuttaa ekosuunnittelulakia niin, että pannaan täytäntöön ekologista suunnittelua ja energiamerkintää koskevat EU:n uudelleen laaditut puitedirek-

tiivit eli uusi ecodesign-direktiivi ja energiamerkintädirektiivi.

Uusissa puitedirektiiveissä direktiivien soveltamisalaa laajennettiin kodinkoneista ja energiaa käyttävistä tuotteista (energy-using products) koskemaan energiaan liittyviä tuotteita (energy-related products). Esityksellä toteutettaisiin ekosuunnittelulakiin vastaavanlainen soveltamisalan laajennus. Ekologisen suunnittelun vaatimuksia ja energiamerkintöjä voitaisiin näin ollen jatkossa säätää esimerkiksi ikkunoille, eristemateriaaleille, suihkusuuttimille ja hanoille.

2.2 Keskeiset ehdotukset

Ekosuunnittelulakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lain soveltamisalaa laajennettaisiin energiaa käyttävistä tuotteista koskemaan energiaan liittyviä tuotteita. Soveltamisalaa kuuluisivat sellaisten tuotteiden, joiden avulla käytetään, tuotetaan, siirretään tai mitataan energiaa, lisäksi energiaan liittyvät tuotteet. Käytännössä energiansäästön kannalta uusia hyödyllisiä tuoteryhmiä voisi olla erityisesti rakennusalaalla käytettävissä tuotteissa, kuten ikkunat tai vedenkäyttöön liittyvät tuotteet.

Käsite energiaa käyttävä tuote sisältyy suurimpaan osaan lain pykälistä. Esityksessä vaihdettaisiin teknisenä muutoksena vanha käsite uudeksi käsitteeksi eli energiaan liittyväksi tuotteeksi jokaisessa kohdassa, missä se mainitaan.

Soveltamisalaa ehdotetaan tarkennettavaksi niin, että lain soveltamisalaa kuuluvat vain sellaiset energiaan liittyvät tuotteet, joista Euroopan unioni antaa tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia. Soveltamisalan tarkentamisen myötä samalla rajattaisiin pois mahdollisuus antaa kansallisesta aloitteesta alemman asteisiä, tuoteryhmäkohtaisia säännöksiä.

Energiamerkintään liittyen ehdotetaan säädettäväksi tässä laissa tarkoitetun energiamerkinnän luvaton käyttö kielletyksi. Edelleen säädettäisiin uudet vaatimukset energiatehokkuusluokan ilmoittamisesta energiamerkinnän piiriin kuuluvien laitteiden markkinoinnissa. Uudesta energiamerkintädirektiivistä johtuisi myös Turvatekniikan keskukselle säädettävä uusi velvollisuus. Sen myötä Turvatekniikan keskukselle tulisi velvolli-

suus pyytää tarkempia tietoja energiamerkistä tai tuoteselosteesta, jos sillä on aihetta epäillä, etteivät ne ole lain vaatimusten mukaisia.

Esityksessä ehdotetaan selkeytettäväksi myös maahantuojaa ja elinkeinonharjoittajaa koskevaa asiakirjojen säilyttämisestä annettua säännöstä. Samoin tarkastuslaitosten hyväksyminen ehdotetaan säädettäväksi ympäristöministeriön lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan.

Uudesta EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksesta johtuen kansallinen CE-merkintälainsäädäntö on muuttunut ja siihen liittyvät muutokset ehdotetaan tehtäväksi myös ekosuunnittelulakiin. Koska akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus on Suomessa suoraan sovellettava säädös, kumottiin kansallinen CE-merkintälaki lailla CE-merkintärikkomuksesta (187/2010). Uusi laki sisältää enää ainoastaan EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksessa edellytetyt rangaistussäännökset. Näin ollen ekosuunnittelulaissa CE-merkintälakiin tehdyt viittaukset olisi muutettava viittauksiksi akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetukseen. Lisäksi rangaistussäännökseen ehdotetaan lisättäväksi viittaus CE-merkintärikkomuslakiin.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Yleistä

Ekosuunnittelulaki on puitelaki, ja sitovat tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset annetaan komission johdolla tuoteryhmäkohtaisina täytäntöönpanosäädöksinä tai delegoituina säädöksinä. Esityksen vaikutukset riippuvat näin ollen siitä, millaisia tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia ecodesign-direktiivin tai energiamerkintädirektiivin nojalla annetaan. Uusien puitedirektiivien ja ekosuunnittelulain soveltamisala laajenee energiaan liittyviin tuotteisiin, mikä on hyvin laaja ryhmä erilaisia tuotteita. Tässä vaiheessa ei ole vielä tiedossa, mille energiaan liittyville tuotteille vaatimuksia aiotaan asettaa eikä se, millaisia ne ovat sisällöltään, joten puitelain vaikutusten arviointi on vaikeaa. Ecodesign-direktiivin työsuunnitelma on vuosille 2009–2011, ja se tehtiin ennen kuin sovel-

tamisala oli laajentunut energiaan liittyviin tuotteisiin. Seuraava kolmen vuoden suunnitelma on oltava valmis vasta lokakuussa 2011.

3.2 Taloudelliset vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset täsmentyvät täytäntöönpanosäädösten ja delegoitujen säädösten kautta, joita voidaan soveltamisalan laajentamisen jälkeen antaa myös energiaan liittyville tuotteille. Varsinkin ecodesign-direktiivin nojalla annettavilla tuoteryhmäkohtaisilla säädöksillä tulee olemaan taloudellisia vaikutuksia paitsi valmistajiin myös tuotteen koko suunnittelu- ja valmistusketjuun sekä maahantuojiin.

Ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen lisää alkuvaiheessa jonkin verran tuotesuunnittelukustannuksia ja tiedonhallintakustannuksia. Valmistajille kustannuksia syntyy muun muassa tuotteiden muutoksista, tuotantoprosessien mahdollisista muutoksista, lisääntyvästä tuotesuunnittelusta ja tuotetiedon hallinnasta. Maahantuojille puolestaan kustannuksia uusien säänneltävien tuoteryhmien osalta on odotettavissa erityisesti tuotetiedon hallinnasta ja sen oikeellisuuden kontrolloinnista.

Toisaalta melko pian on odotettavissa myös säästöjä esimerkiksi materiaalien- ja energiankäytön tehostumisen myötä. Lisäksi taloudellista etua on odotettavissa asiakkaiden ja rahoitusmarkkinoiden lisääntyneen hyväksynnän kautta.

Ecodesign-direktiivin nojalla annetussa tuoteryhmäkohtaisessa säädöksessä voidaan edellyttää tuotteen ekologisen profiilin laatimista. Valmistajan on kerättävä vaadittuja tietoja tuotteen eri elinkaaren vaiheiden ympäristönäkökohdista. Tämä lisää jonkin verran yritysten hallinnollisia kustannuksia, mutta toisaalta voi samalla lisätä valmistajien tietoisuutta tuotteidensa ympäristönäkökohdista ja johtaa myös innovatiivisiin ympäristöyhteisiin ratkaisuihin.

Energiamerkinän tarkoituksena on ohjata loppukäyttäjää valitsemaan energiatehokkaita tuotteita. Tämän on tarkoitus kannustaa valmistajia tekemään tuotteistaan nykyistä energiatehokkaampia.

Kuluttajien näkökulmasta erityisesti energiamerkintädirektiivin nojalla annetut tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset lisäävät kuluttajien tietoa tuotteista. Sen myötä heillä on paremmat mahdollisuudet valita energiatehokas tuote. Kuluttajalle syntyy myös säästöä pienemmän energiankulutuksen kautta.

3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Soveltamisalan laajentuminen vaikuttaa viranomaisten toimintaan sen myötä, kun uusia tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia annetaan. Ekosuunnittelua koskevien tuoteryhmien määrä kasvaa entisestään. Uudet tuoteryhmäkohtaiset säädökset työllistävät paitsi työ- ja elinkeinoministeriötä sekä ympäristöministeriötä myös Turvatekniikan keskusta, joka vastaa markkinavalvonnasta.

Käytännössä työmäärä riippuu siitä, miten paljon tuoteryhmäkohtaisia säädöksiä Euroopan komissio antaa. Tällä hetkellä tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia on annettu ecodesign-direktiivin nojalla yhdeksälle tuoteryhmälle ja näiden lisäksi valmistelussa on vaatimukset 29 muulle tuoteryhmälle. Kun direktiivien soveltamisala laajeni energiaan liittyviin tuotteisiin, on odotettavissa, että tuoteryhmien lukumäärä kasvaa entisestään. Myös energiamerkintädirektiivin nojalla on tulossa uusia tuoteryhmäkohtaisia säädöksiä, mikä lisää viranomaisten työmäärää.

Tehokkaan valvonnan toteuttamiseksi on tärkeää, että Turvatekniikan keskuksella on riittävät resurssit tehtävien hoitamiseen sekä ekologisen suunnittelun vaatimusten että energiamerkintävaatimusten osalta.

Ekosuunnittelulain hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyssä eduskunta hyväksyi lausuman, jossa se edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että viranomaistoimin valmistellaan erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille suunnatut selkeät, ymmärrettävät ja tuoteryhmäkohtaiset konkreettiset ohjeet siitä, mitä ekologisen suunnittelun yleiset ja erityiset vaatimukset yrityksiltä edellyttävät. Lausuman johdosta Turvatekniikan keskus yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön sekä ympäristöministeriön kanssa aloitti vuonna 2009 ecodesign-direktiivin toimeenpanoon

liittyvän viestinnän, mihin liittyen vuoden 2009 lopulla muun muassa valmistui ohjeistukset Turvatekniikan keskuksen ylläpitämiselle, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille suunnatuille internet-sivuille (www.ekosuunnittelu.info). Yritysten kannalta viestintätöiden jatkaminen on erittäin tärkeää.

Turvatekniikan keskuksen on tärkeää tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan tehdä tarvittaessa yhteistyötä kuluttajaviranomaisten kanssa erityisesti energiamerkintää koskevien vaatimusten osalta.

3.4 Ympäristövaikutukset

Komission teettämässä ecodesign-direktiivin vaikutusten arviointia käsittelevässä asiakirjassa SEK(2008) 2116 todetaan, että kielteisiä ympäristövaikutuksia on mahdollista vähentää merkittävästi. Potentiaaliset hyödyt ovat sitä merkittävämpiä, mitä laajempaan tuotevalikoimaan täytäntöönpanotoimenpiteitä kohdistetaan. Erityisesti kohdistamalla toimenpiteitä rakennusalan tuotteisiin ja vettä käyttäviin tuotteisiin saadaan kustannustehokkaasti aikaan merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Energiamerkintädirektiivin vaikutusten arviointiin liittyen todetaan komission direktiiviehdotuksessa (KOM(2008) 778), että energian lisäsäästö pelkästään esimerkkeinä tarkastelluissa kolmessa ensisijaisessa tuoteryhmässä olisi 58 terawattituntia (TWh), eli kokonaissäästö vuoteen 2020 mennessä olisi 314 TWh, mikä vastaa noin 78 megatonnin (Mt) hiilidioksidipäästövähennystä.

3.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Yhteiskunnallisia vaikutuksia voi yksittäisten tuoteryhmäkohtaisten säädösten myötä tulla esimerkiksi työllisyyteen liittyen, sillä ekologisen suunnittelun vaatimukset voivat vaikuttaa yritysten toimintamahdollisuuksiin. Jos tuotteet eivät täytä niille asetettuja ekologisen suunnittelun vaatimuksia, ei niitä saa saattaa EU:n markkinoille. Toisaalta innovatiivinen liiketoiminta voi synnyttää uusia työpaikkoja.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Asia on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä ympäristöministeriön ja Turvatekniikan keskuksen kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu seuraavia tahoja: Suomen ympäristökeskus, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Motiva Oy ja Suomen luonnonsuojeluliitto ry. Lisäksi Teknologiateollisuus ry toimitti näkemyksensä kirjallisesti.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt hallituksen esitysluonnoksesta lausunnot seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, ympäristöministeriö, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Energiamarkkinavirasto, Kilpailuvirasto, Kuluttajavirasto, Liikennevirasto, Turvatekniikan keskus, Viestintävirasto, Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu, Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry, Elektroniikan Tukkauppiat ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Energiateollisuus ry, Helsingin Energia, Inspecta Oy, Kaupan liitto, Kemianteollisuus ry, Kodintekniikkaliitto ry, Kuluttajat – Konsumenterna ry,

LVI-talotekniikkateollisuus ry, Lämmitysenergia Yhdistys, Mittatekniikan keskus, Motiva Oy, Rakennusteollisuus RT ry, SGS FIMKO Oy, Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry, SESKO ry, Suomen Kiinteistöliitto, Suomen Kuluttajaliitto ry, Suomen Kuntaliitto, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Sairaалatekniikan yhdistys ry, Suomen Standardisoimisliitto SFS, Suomen Sähkötukkuiliikkeiden Liitto ry, Suomen Valoteknillinen Seura ry, Suomen Yrittäjät ry, Suomen ympäristökeskus, Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry, Sähköenergialiitto ry SENER, Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys SÄKPY, Sähkösuunnittelijat NSS ry, Talotekniikkaliitto, Tekes – teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskus, Teknologiateollisuus ry, Teollisuuden sähkö ja automaatio ry, Teollisuuden Voima Oyj, TTS – Työtehoseura ry, Viestinnän Keskusliitto, VTT ja Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto ry.

Lausunnoista on laadittu tiivistelmä, joka on nähtävillä työ- ja elinkeinoministeriön internetsivuilla. Keskeisiä asioita lausunnoissa olivat soveltamisala, viranomaisten resurssien riittävyys, PK-yritykset ja viestintä.

Lausunnoissa saadun palautteen johdosta työ- ja elinkeinoministeriö jatkoi lakiehdotuksen valmistelua ympäristöministeriön ja Turvatekniikan keskuksen edustajien kanssa. Esitys on viimeistelty työ- ja elinkeinoministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain tarkoitus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että energiaa käyttävien tuotteiden sijaan siinä säädettäisiin energiaan liittyvistä tuotteista. Taustalla olisi lain soveltamisalan laajennus. Käytännössä kaikki laissa olevat maininnat energiaa käyttävästä tuotteesta tulisi vaihtaa termiin energiaan liittyvä tuote. Tällaisia teknisiä muutoksia on tarpeen tehdä suurimpaan osaan lain pykälistä. Tämän muutoksen perusteluja ei ole kirjoitettu yksityiskohtaisissa perusteluissa erikseen kunkin pykälän kohdalle vaan muutosehdotuksen taustoja ja vaikutuksia on kuvattu tarkemmin yleisperusteluissa. Samanlainen tekninen muutos ehdotetaan tehtäväksi seuraaviin pykäliin: 2—21, 23, 26, 27, 30, 34, 37 ja 41. Samoin on tehty joitakin kirjoitusteknisiä muutoksia, joita ei ole kuvailtu yksityiskohtaisissa perusteluissa.

2 §. Lain soveltamisala. Lain soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi energiaa käyttävistä tuotteista (energy-using products) koskemaan energiaan liittyviä tuotteita (energy-related products). Muutoksen taustalla on vastaava muutos uudelleen laadituissa ecodesign-direktiivissä ja energiamerkin-tädirektiivissä.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että lakia sovelletaan vain energiaan liittyviin tuotteisiin, joista Euroopan unioni antaa tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia. Tällä soveltamisalan tarkennuksella ilmaistaisiin laissa selkeästi se, että kyseessä on puitelaki, jossa säädetyt vaatimukset eivät koske kaikkia energiaan liittyviä tuotteita vaan ainoastaan niitä, joista Euroopan unioni on antanut, antaa tai edellyttää jäsenvaltioiden antavan säännöksiä. Täsmennys on jo vuoden 2009 alussa voimaan tulleen ekosuvunnittelulain hallituksen esityksen perusteluissa, mutta selkeyden vuoksi siitä olisi tarpeen säätää myös lain tasolla. Euroopan unionin antamiksi tuoteryhmäkohtaisiksi vaatimuksiksi katsotaan myös esimerkiksi energiaan liitty-

vien tuotteiden tuoteominaisuuksia koskevat vaatimukset.

Samalla pykälän 1 momentista poistettaisiin maininnat markkinoille saattamisesta ja käyttöön ottamisesta, koska ne sisältyisivät energiaan liittyvän tuotteen määritelmään 3 §:n 9 kohdassa.

3 §. Määritelmät. Pykälän 1 kohdassa olevaa CE-merkinnän määritelmää on tarpeen muuttaa, koska se määritellään viittaamalla kumottuun CE-merkintälakiin. CE-merkinnästä säädetään nykyisin EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksessa, joka tuli voimaan 1.1.2010. EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta EU:n jäsenvaltioissa ilman kansallista voimaan saattamista. Asetuksen 2 artiklan mukaan CE-merkinnällä tarkoitetaan merkintää, jolla valmistaja osoittaa, että tuote on merkinnän kiinnittämistä koskevassa yhteisön yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen sovellettavien vaatimusten mukainen. Asetuksen liitteessä II on CE-merkintä graafisesti esitettynä. Pykälän 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi niin, että CE-merkintälain sijasta viitattaisiin EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetukseen.

Pykälän 9 kohtaan muutettaisiin energiaan liittyvän tuotteen määritelmä, joka on myös ecodesign-direktiivin ja energiamerkintädirektiivin 2 artikloissa. Toisin kuin direktiivien suomennoksissa, pykälässä energiaan liittyvää tuotetta ei määriteltäisi hyödykkeeksi vaan tuotteeksi, koska tuote kuvaa paremmin ja ymmärrettävämmin, mitä lainkohdalla tarkoitetaan. Energiaan liittyvän tuotteen käsitettä on kuvattu tarkemmin esityksen yleisperusteluissa.

Pykälän 11, 12, 13 ja 18 kohtia ehdotetaan muutettavaksi niin, että Euroopan yhteisön sijaan niissä säädettäisiin Euroopan unionista. Lissabonin sopimuksen myötä Euroopan unionista tuli yksi oikeushenkilö ja Euroopan yhteisön käsite poistui käytöstä. Samanlainen tekninen muutos ehdotetaan tehtäväksi seuraaviin pykäliin: 4, 9, 13, 21, 25, 32 ja 41.

Tarkastuslaitoksen määritelmää ehdotetaan täsmennettäväksi pykälän 14 kohdassa niin, että se olisi johdonmukainen 21 §:ään ehdotettujen muutosten kanssa. Lain 21 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että tarkastuslaitoksen voi hyväksyä ympäristöministeriön lisäksi myös työ- ja elinkeinoministeriö.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 20 kohta, johon tulisi ympäristötehokkuuden määritelmä. Uuden *ecodesign*-direktiivin suomenkielisessä käännöksessä *environmental performance* on käännetty ympäristötehokkuudeksi, kun se aikaisemmin käännettiin termillä ympäristönsuojelullinen taso. Uutta käännöstä on johdonmukaista noudattaa myös kansallisessa lainsäädännössä. Ympäristötehokkuuden määritelmä on tarpeen lisätä pykälään, koska käsite voi olla lain soveltajille vieras. Määritelmä vastaa *ecodesign*-direktiivin 2 artiklan 21 alakohdassa olevaa ympäristötehokkuuden määritelmää. Ympäristötehokkuuden käsitteen avulla määritellään muun muassa ekologinen suunnittelu ja energiaan liittyvä tuote, joiden sisältö on lain soveltamisen kannalta tärkeää ymmärtää oikein.

Uuteen käännökseen liittyen ympäristönsuojelullisen tason käsite ehdotetaan muutettavaksi ympäristötehokkuuden käsitteeksi myös pykälän 2, 3, 9 ja 10 kohdissa.

Pykälän 20 kohta eli ympäristövaikutuksen käsitteen määritelmä siirtyisi uudeksi 21 kohdaksi.

6 §. Tuoteryhmäkohtaiset ekologisen suunnittelun vaatimukset. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaan, mukaan lukien pykälän otsikko. Asiallisesti siinä edelleen säädettäisiin tuoteryhmäkohtaisista ekologisen suunnittelun vaatimuksista ja asetuksenantovaltuudesta. Pykälästä poistettaisiin lista, jossa kuvataan ne tuoteryhmät ja tuoteominaisuudet, joita koskevista ekologisen suunnittelun yleisistä vaatimuksista voitaisiin säätää alemman asteisella säädöksellä. Listan laatiminen on käytännössä mahdotonta, koska lain soveltamisala laajenee koskemaan energiaan liittyviä tuotteita, eikä vielä ole tiedossa, mille tuoteryhmille Euroopan unioni tulee asettamaan tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia. Listan poistamisen myötä on tarpeen arvioida säännöksen muotoilua kokonaisuudessaan uudelleen.

Ehdotetussa 1 momentissa olisi informatiivinen säännös. Sen mukaan ekologisessa suunnittelussa sovelletaan, mitä EU:n toimielinten tuoteryhmäkohtaisessa asetuksessa säädetään. Asetuksia sovelletaan sellaisinaan jäsenvaltioissa. Tähän mennessä kaikki tuoteryhmäkohtaiset säädökset on annettu komission asetuksina ja on todennäköistä, että niin tapahtuu myös jatkossa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi niistä tilanteista, joissa EU:n tuoteryhmäkohtainen säädös annettaisiinkin muussa kuin asetuksen muodossa, esimerkiksi direktiivinä. Tällöin tuoteryhmäkohtainen säädös edellyttää kansallista täytäntöönpanosäädöstä. Momentissa olisi perussäännös, jonka mukaan muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen energiaan liittyvien tuotteiden ekologisella suunnittelulla on pyrittävä vähentämään haitallisia ympäristövaikutuksia ja parantamaan energiätehokkuutta. Koska lain soveltamisala 2 §:n 1 momentissa ehdotetaan rajattavaksi vain niihin energiaan liittyviin tuotteisiin, joista EU on antanut tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia, koskisi 2 momentin velvollisuus tuotteita, joiden ekologisesta suunnittelusta tulee antaa kansallinen täytäntöönpanosäädös.

Ehdotetussa 3 momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuudesta. Sen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia tuoteryhmäkohtaisia säännöksiä 2 momentissa tarkoitettua ekologisesta suunnittelusta 3 momentissa lueteltujen asioiden osalta. Pykälän 2 momentin perussäännöstä voitaisiin tarkentaa ensinnäkin ympäristönäkökohtien yksilöimiseen ja arvioimiseen sekä parannusten arvioimiseen liittyen. Arvioitavia ympäristönäkökohtia voisivat esimerkiksi olla ennustettu materiaalien, energian ja muiden resurssien kulutus. Toiseksi vaatimukset voisivat koskea tuotteen käsittelyyn, käyttöön ja kierrätykseen vaikuttavien tietojen antamista. Sellaisia voisivat esimerkiksi olla käsittelylaitoksille annettavat tiedot purkamisesta, kierrätyksestä ja hävittämisestä tuotteen käyttöiän päätyttyä. Ehdotetun 3 momentin 3 kohdassa säädettäisiin tuotteen elinkaariarviointiin liittyvistä asioista. Sen myötä valmistajia voitaisiin esimerkiksi vaatia laatimaan tuotteen ekologinen profiili. Momentin 4 kohdan perusteella val-

tioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä myös yksityiskohtaisista, teknisistä vaatimuksista, joilla pyritään parantamaan tuotteen jotain tiettyä ympäristönäkökohtaa, kuten käytönaikaista energiankulutusta.

Pykälän 3 momenttiin ehdotettava lista on ecodesign-direktiivin liitteissä I ja II, joissa on yksityiskohtaisesti kuvailtu ekologisen suunnittelun yleisiä ja erityisiä vaatimuksia.

Voimassa olevassa 6 §:ssä yleiset ja erityiset ekologisen suunnittelun vaatimukset on eroteltu niin, että yleisistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ja erityisistä työ- ja elinkeinoministeriön tai ympäristöministeriön asetuksilla. Jako ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukainen, sillä EU:n tuoteryhmäkohtaisissa säädöksissä yleiset ja erityiset vaatimukset ovat yleensä samassa säädöksessä. On selkeämpää, että yhdestä tuoteryhmästä olisi myös kansallisesti yksi ekologista suunnittelua koskeva säädös eli valtioneuvoston asetus. Ecodesign-direktiivissä säädetyt yleiset ekologisen suunnittelun vaatimuksia vastaisi pykälän 3 momentissa 1—3 kohdat ja erityisiä ekologisen suunnittelun vaatimuksia 4 kohta.

9 §. CE-merkintä. Pykälän 1 momentin lopussa on vanhentunut viittaus CE-merkintälakiin, mikä tulee poistaa. CE-merkinnän kiinnittämisestä ei enää säädetä kansallisesti vaan sitä koskevat säädökset ovat EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen 30 artiklassa, joka on suoraan Suomessa sovellettavaa oikeutta ja tuli voimaan 1.1.2010.

Pykälään 2 momenttia muutettaisiin niin, että sen nykyinen sisältö kumottaisiin, koska siitä säädetään EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen 30 artiklan 3 kohdassa. Kyseinen asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta Suomessa eikä siitä enää tulisi säätää kansallisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sen sijaan kielto saattaa energiaan liittyvä tuote markkinoille, jos sitä ei ole varustettu CE-merkinnällä, kun sellainen EU:n lainsäädännön mukaan edellytetään. Säännös täydentäisi CE-merkintäriskomuslain säännöksiä.

10 §. Vaatimustenmukaisuusolettama. Pykälän 2 kohtaan muutettaisiin viittaus uuteen EU-ympäristömerkistä annettuun Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 66/2010, joka tuli voimaan 19.2.2010. Edelleen pykälän 3 kohtaan päivitetäisiin viittaus uuteen ecodesign-direktiiviin.

13 §. Tietojen säilyttäminen ja niiden esittäminen. Maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan velvollisuudesta säilyttää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat säädetään pykälän 2 momentissa. Velvollisuus koskee tilannetta, jossa valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan yhteisöön eikä sillä ole valtuutettua edustajaa. Velvollisuutta ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan velvollisuutena on sekä hankkia että säilyttää kyseiset asiakirjat. Tämä tehostaa valvontaa ja estää toimijoita kiertämästä velvollisuutta toimittava asiakirjat valvontaviranomaiselle.

15 §. Energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintä. Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaukset kotitalouslaitteeseen ja energiaa käyttävään rakennustuotteeseen. Uudessa energiamerkintädirektiivissä säädetään energiaan liittyvistä tuotteista eikä tuotteita enää yksilöidä esimerkiksi kotitalouslaitteiksi. Edelleen pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että energiankulutus täsmennetään koskemaan nimenomaan käytönaikaista energiankulutusta. Vastaavanlainen täsmennys on myös uudessa energiamerkintädirektiivissä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan energiamerkinnän vaatimukset eivät lähtökohtaisesti koskisi sisäänrakennettuja tai valmiiksi asennettuja tuotteita. Sellaiset tuotteet tulisivat energiamerkinnän piiriin vain, jos energiamerkintädirektiivin nojalla annetussa tuoteryhmäkohtaisessa säädöksessä siitä erikseen säädetään. Momentilla saatettaisiin kansallisesti voimaan energiamerkintädirektiivin 4 artiklan b alakohta.

16 §. Markkinoille saattaminen ja merkinnän luvaton käyttö. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin tässä laissa tarkoitetun energiaan liittyvän tuotteen energiamerkinnän luvaton käyttö kielletyksi. Tästä vastaisivat tuotteen valmistaja, tämän valtuutettu edustaja, maahantuojaja ja elinkeinonharjoittaja. Merkinnän luvattomasta käytöstä säädetään energiamerkintädirektiivin 15 artiklassa. Merkinnän lu-

vatonta käyttöä olisi esimerkiksi tässä laissa tarkoitettuna energiamerkin kiinnittäminen sellaiseen tuotteeseen, johon kiinnittämisestä ei säädetä Euroopan unionin tuoteryhmäkohtaisissa vaatimuksissa tai niiden nojalla annettussa kansallisessa lainsäädännössä. Säännös ei koske esimerkiksi vapaaehtoisia energiatehokkuutta kuvaavia todistuksia, ellei ole vaaraa niiden sekoittamisesta tämän lain mukaiseen merkintään. Merkinnän luvaton käyttö lisättäisiin selkeyden vuoksi myös pykälän otsikkoon.

17 §. Energiamerkin, tuoteselosteen ja teknisen tietoaineiston laatiminen. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 kohta. Sen myötä energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, tämän valtuutetun edustajan, maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan olisi pyynnöstä esitettävä tekniset tiedot sähköisessä muodossa valvontaviranomaiselle tai Euroopan komissiolle kymmenen työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Säännöksellä saatettaisiin kansallisesti voimaan uuden energiamerkintädirektiivin 5 artiklan c alakohta.

Pykälän 3 momentissa säädettyä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksenantovaltuutta täsmennettäisiin niin, että se koskisi muita kuin rakennustuotteita.

18 §. Energiamerkin kiinnittäminen energiaan liittyvään tuotteeseen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että kuluttajalle tarjottavan näytteille asetetun energiaan liittyvän tuotteen energiamerkki olisi kiinnitettävä näkyvästi ja luettavasti, kun se nykyisen lain mukaan on kiinnitettävä selvästi ja näkyvästi. Uudessa energiamerkintädirektiivissä on korostettu luettavuutta, mikä ehdotetaan näin ollen otettavaksi huomioon myös kansallisessa laissa.

Edelleen pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin muiden merkintöjen esittäminen energiaan liittyvän tuotteen yhteydessä kielletyksi, jos merkinnät todennäköisesti johtaisivat loppukäyttäjää harhaan tai aiheuttaisivat sekaannusta energian tai mahdollisten muiden olennaisten voimavarojen käytönaikaisen kulutuksen suhteen. Momentilla saatettaisiin kansallisesti voimaan energiamerkintädirektiivin 3 artiklan 1 kohdan b alakohta. Voimaantulosään-

nöksen nojalla pykälän 2 momenttia sovellettaisiin vasta 20 päivästä heinäkuuta 2011.

18 a §. Tiedonantovaatimukset markkinoinnissa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 18 a §, joka koskisi mainontaa ja tuotteiden teknistä myyninedistämisaineistoa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että energiaan liittyvien tuotteiden yksittäisten mallien kaikessa mainonnassa olisi mainittava energiatehokkuusluokka silloin, kun mainonnassa esitetään energia- tai hintatietoja. Vastaavansisältöinen säännös on energiamerkintädirektiivin 4 artiklan c alakohdassa.

Uuden pykälän 2 momentissa säädettäisiin tiedonantovelvollisuudesta energiaan liittyvien tuotteiden teknisen myyninedistämisaineiston osalta. Kaikessa tuotteen teknisiä ominaisuuksia kuvaavassa teknisessä myyninedistämisaineistossa eli teknisissä käsikirjoissa ja valmistajan esitteissä on mainittava tuotteen energiatehokkuusluokka tai niissä on annettava loppukäyttäjälle tarvittavat tiedot energiankulutuksesta. Teknistä myyninedistämisaineistoa ovat esimerkiksi teknisiä tietoja sisältävät esitteet. Samat vaatimukset koskevat myös sähköisessä muodossa olevaa aineistoa. Momentilla pantaisiin täytäntöön energiamerkintädirektiivin 4 artiklan d alakohta.

Voimaantulosäännöksen nojalla pykälää sovellettaisiin vasta 20 päivästä heinäkuuta 2011.

19 §. Etämyynnin yhteydessä kuluttajalle annettavat tiedot. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että elinkeinonharjoittajan olisi etämyynissä annettava kuluttajalle energiamerkkiin ja tuoteselosteeseen sisällytettävät muutkin kuin olennaiset tiedot. Muutos koskisi pykälän jokaista kolmea momenttia. Tiedonantovelvollisuuden laajentamisesta säädetään energiamerkintädirektiivin 7 artiklassa.

21 §. Tarkastuslaitoksen hyväksyminen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että ympäristöministeriön lisäksi myös työ- ja elinkeinoministeriö voisi hyväksyä energiaan liittyvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvia tarkastuslaitoksia. Tehtävien jako kahden ministeriön välillä olisi samanlainen kuin muuallakin tässä laissa eli ympäristöministeriön toimialaan kuuluisivat energiaan liittyvien rakennustuottei-

den vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset ja työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluisivat muiden energiaan liittyvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset. Työ- ja elinkeinoministeriölle kuuluisi vastaavasti myös tarkastuslaitoksesta ilmoittaminen 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Ehdotettu muutos tarkastuslaitosten hyväksymisessä liittyy siihen, että tulevaisuudessa Euroopan unioni saattaa täytäntöönpanosäädöksessä tai delegoidussa säädöksessä edellyttää, että myös työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvan tuoteryhmän osalta jäsenvaltio käyttää tarkastuslaitosta. Tähän mennessä sitä on edellytetty vain ympäristöministeriön toimialaan kuuluvassa hyötysuhdedirektiivissä eli uusien nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttävien kuumavesikattiloiden osalta.

25 §. Tarkastuslaitoksen valvonta ja hyväksymisen peruuttaminen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että tarkastuslaitosten valvonta ja hyväksymisen peruuttaminen kuuluisivat ympäristöministeriön lisäksi myös työ- ja elinkeinoministeriön tehtäviin ministeriöiden toimialajaoon mukaisesti. Tarkastuslaitosten hyväksymistä koskeva vastaavanlainen muutos tehtäisiin 21 §:ään. Edelleen pykälän 3 momenttia muutettaisiin niin, että myös työ- ja elinkeinoministeriöllä olisi velvollisuus ilmoittaa tarkastuslaitoksen hyväksymisestä ja peruutuksesta Euroopan komissiolle, EU:n jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille.

34 §. Vaatimusten vastaista energiaan liittyvää tuotetta koskevat toimenpiteet. Pykälän loppuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, joka koskisi energiamerkintää. Siinä säädettäisiin Turvatekniikan keskukselle velvollisuus vaatia selvitys energiamerkeissä tai tuoteselosteissa annettujen tietojen paikkansapitävyydestä, jos sillä on aihetta epäillä, etteivät ne ole tämän lain vaatimusten mukaisia. Uusi 3 momentti eroaa pykälän 1 momentista niin, että 3 momentissa Turvatekniikan keskus velvoitettaisiin toimenpiteisiin. Sen sijaan pykälän 1 momentissa säädetään toimenpiteistä, joihin Turvatekniikan keskus voi ryhtyä. Pykälän 3 momentilla pantaisiin

täytäntöön uuden energiamerkintädirektiivin 8 artiklan 2 kohta.

37 §. Rangaistussäännös. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että momentin lopussa olevan rikosnimikkeen alusta poistetaan viittaus energiaa käyttäviin tuotteisiin, sillä lain nimessä ei ole määritelty tarkemmin minkäläisten tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista laissa säädetään.

Pykälän 1 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi niin, että rangaistavaksi tulisi uudessa 18 a §:ssä säädettävän velvollisuuden rikkominen. Samoin 1 momentin 4 kohdassa säädettäisiin rangaistavaksi 16 §:n 2 momentissa ja 18 §:n 2 momentissa säädettyjen kieltojen rikkominen. Koska 18 §:n 2 momenttia ja 18 a §:ää ehdotetaan sovellettavaksi vasta 20 päivästä heinäkuuta 2011, sovellettaisiin myös näitä koskevia rangaistussäännöksiä samaan aikaan.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa olisi viittaus CE-merkintärikkomuksesta annettuun lakiin. Kyseisellä lailla on pantu täytäntöön akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen edellyttämät rangaistussäännökset. CE-merkinnästä säädetään EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksella, CE-merkintärikkomuksesta annetulla yleislailla ja sektorilainsäädännöllä. Jos CE-merkintää käytetään akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksen vastaisesti, on tarkoituksena, että sovelletaan CE-merkintärikkomuslakia. Kyseinen laki koskee tilanteita, joissa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta käytetään CE-merkintää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevan Euroopan unionin lainsäädännön vastaisesti.

Uuden 3 momentin sisältö siirtyisi sellaiseen entisestä 2 momentista.

43 §. Voimaan jäävät säädökset. Pykälän 1 momentissa on lueteltu ne tuoteryhmäkohtaiset kansalliset säädökset, jotka ekosuunnittelulain voimaan tullessa jäivät voimaan. Uuden ecodesign-direktiivin nojalla tuoteryhmäkohtaisia säädöksiä on kuitenkin jo uussittu. Komissio on antanut asetuksen palvelusektorin valaistustuotteiden ekosuunnitteluvaatimuksista (245/2009/EY), jolla kumottiin vanha virranrajoitindirektiivi (2000/55/EY). Tämän takia tuli kumota myös kansallinen säädös, jolla virranrajoitindirek-

tiivin oli saatettu voimaan. Näin ollen kauppa- ja teollisuusministeriön asetus loistevalamppujen virranrajoittimien energiatehokkuusvaatimuksista kumottiin 13.4.2010 alkaen.

Samalla tavalla oli tarpeen kumota myös kotitalouksien kylmälaitteita koskeva kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (854/2000) 1.7.2010 alkaen, koska kyseisellä asetuksella täytäntöön pantu kylmälaitedirektiivi (96/57/EY) kumottiin myös. Nyt kotitalouksien kylmälaitteiden ekologisen suunnittelun vaatimuksista säädetään komission asetuksella (643/2009/EY).

Näin ollen pykälän 1 momentista ehdotetaan kumottavaksi 2 ja 3 kohdat, joissa on viittaukset kumottuihin kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksiin.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Lain 6 §:ään tulisi valtuussäännös, jonka nojalla valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä ekologisesta suunnittelusta. Asetuksenantovaltuus on tarkoitettu EU:n direktiivien kansallista täytäntöönpanoa varten.

Ekosuunnittelulain nojalla annettua valtioneuvoston asetusta (1/2009) on tarkoitus päivittää. Energiaa käyttävien tuotteiden sijasta siinä säädettäisiin energiaan liittyvistä tuotteista. Samoin on tarpeen tehdä muut uudelleen laadituista puitedirektiiveistä johtuvat muutokset, jotka ovat lähinnä teknisiä tai liittyvät terminologiaan.

3 Voimaantulo

Ecodesign-direktiivin säännökset on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 20 päivänä marraskuuta 2010. Aikataulullisista syistä laki ehdotetaan tulevaksi voimaan seuraavan kuukauden alussa eli 1 päivänä joulukuuta 2010. Energiamerkintädirektiivin säännökset on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 20 päivänä kesäkuuta 2011 ja jäsenvaltioiden on sovellettava niitä 20 päivästä heinäkuuta 2011. Tämän vuoksi 18 §:n 2 momenttia ja 18 a §:ää ehdotetaan sovellettavaksi vasta 20 päivästä heinäkuuta 2011.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Sananvapaus on yksi perustuslaissa säädetyistä perusoikeuksista. Perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä. Ehdotettu 18 a § voi olla merkityksellinen sananvapausvaatimuksen kannalta, erityisesti kaupallisen viestinnän sananvapauteen liittyen. Uudessa 18 a §:ssä säädettäisiin tiedonantovaatimuksista markkinoinnissa. Sen mukaan energiaan liittyvien tuotteiden yksittäisten mallien kaikessa mainonnassa on energia- tai hintatietojen yhteydessä mainittava tuotteen energiatehokkuusluokka. Pykälän 2 momentissa tiedonantovelvollisuus ulotetaan myös tuotteiden tekniseen myynnin edistämisineistoon.

Perustuslakivaliokunta on käytännössään katsonut, että sananvapauden suoja kattaa lähtökohtaisesti myös mainonnan ja markkinoinnin. Niihin voidaan kuitenkin kohdistaa pidemmälle meneviä rajoituksia kuin sananvapauden sisällöllisellä ydinalueella olisi mahdollista. Toisaalta myös mainontaa ja markkinointia koskevan sääntelyn tulee täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset (PeVL 19/2002 vp, PeVL 9/2004 vp, PeVL 37/2005 vp, PeVL 54/2006 vp, PeVL 3/2010, PeVL 21/2010 vp).

Ehdotettu 18 a § täyttää perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset, kuten tarkkaraajaisuuden vaatimuksen. Tiedonantovaatimus ei sinänsä rajoita mainonnan sisältöä. Lisäksi energiatehokkuusluokan ilmoittaminen koskee vain sellaista mainontaa, joka sisältää energia- tai hintatietoja. Ehdotetulla 18 a §:llä on tarkoituksena parantaa kuluttajien tietoisuutta tuotteiden energiatehokkuudesta ja sitä kautta parantaa energiatehokkuutta. Sääntelyn tarkoitusta voidaan pitää hyväksyttävänä. Sääntelyä voidaan myös sananvapausvaatimuksen kannalta pitää hyväksyttävänä.

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä lailla, samoin kuin asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Valtuuden tulee olla sovel-

tamisaaltaan täsmällisesti rajattu. Lisäksi perustuslaista johtuu, että valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti laissa. Ehdotettua 6 §:ää on tarpeen tarkastella perustuslain vaatimusten kannalta. Pykälässä säädetään asetuksenantovaltuudesta liittyen tuoteryhmäkohtaisiin ekologisen suunnittelun vaatimuksiin. Tähän mennessä kaikki ekologista suunnittelua koskevat tuoteryhmäkohtaiset säädökset on annettu komission asetuksina, ja tästä on informatiivinen viittaus pykälän 1 momentissa. Jos tuoteryhmäkohtainen säädös annettaisiin esimerkiksi direktiivinä, sovellettaisiin pykälän 2 ja 3 momentteja. Ehdotetus-

sa 2 momentissa olisi perussäännös ja 3 momentissa yksityiskohtainen valtuussäännös.

Ehdotetun asetuksenantovaltuuden voidaan katsoa perustuvan riittävän täsmälliseen ja tarkkarajaiseen säännökseen yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista. Asetuksenantovaltuuden voidaan katsoa täyttävän perustuslain 80 §:n 1 momentin vaatimukset.

Edellä esitetyn perusteella ehdotettu laki on säädettävissä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008) 43 §:n 1 momentin 2—3 kohta,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3—7 §, 8 §:n 1 momentti, 9—13 §, 14 §:n 1 momentti, 15—20 §, 21 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25—27 §, 30 §, 32 §:n 2 momentti, 34 §, 37 § ja 41 §:n 2 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan energiaan liittyviin tuotteisiin, joista Euroopan unioni antaa tuoteryhmäkohtaisia vaatimuksia.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *CE-merkinnällä* merkintää, josta säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus*;

2) *ekologisella suunnittelulla* ympäristönäkökohtien huomioon ottamista tuotesuunnittelussa energiaan liittyvän tuotteen

ympäristötehokkuuden parantamiseksi sen koko elinkaaren aikana;

3) *ekologisen suunnittelun vaatimuksella* vaatimusta, joka liittyy energiaan liittyvään tuotteeseen tai energiaan liittyvän tuotteen suunnitteluun ja jonka tarkoituksena on parantaa tuotteen ympäristötehokkuutta sekä vaatimusta tietojen antamisesta energiaan liittyvän tuotteen ympäristönäkökohdista;

4) *erityisellä ekologisen suunnittelun vaatimuksella* määrällistä ja mitattavissa olevaa ekologisen suunnittelun vaatimusta, joka liittyy tiettyyn energiaan liittyvän tuotteen ympäristönäkökohtaan, kuten energiankulutukseen tuotetta käytettäessä mitattuna tiettyä suoritustehon yksikköä kohti;

5) *yleisellä ekologisen suunnittelun vaatimuksella* ekologisen suunnittelun vaatimusta, joka perustuu energiaan liittyvän tuotteen ekologiseen profiiliin kokonaisuudessaan eikä tietyille ympäristönäkökohdille asetettuihin raja-arvoihin;

6) *ekologisella profiililla* kuvausta energiaan liittyvän tuotteen panoksista ja tuotoksista kuten materiaaleista, päästöistä ja jätteistä, jotka liittyvät energiaan liittyvään tuotteeseen sen koko elinkaaren aikana ja joilla on merkitystä tuotteen ympäristövaikutusten kannalta ja jotka ilmaistaan mitattavissa olevina fyysikaalisina suureina;

7) *elinkaarella* energiaan liittyvän tuotteen peräkkäisiä ja toisiinsa liittyviä vaiheita raaka-aineiden käytöstä loppukäsittelyyn;

8) *elinkeinonharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tuloa tai muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti pitää kaupan, tarjoaa, myy tai muutoin elinkeinotoimintansa yhteydessä luovuttaa energiaan liittyviä tuotteita;

9) *energiaan liittyvällä tuotteella* sellaista tuotetta, jolla on käyttönsä aikana vaikutusta energiankulutukseen ja joka saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön, mukaan luettuna energiaan liittyvään tuotteeseen liitettäväksi tarkoitettut osat, jotka saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön erillisinä osina loppukäyttäjää varten ja joiden ympäristötehokkuus voidaan arvioida itsenäisesti;

10) *komponenteilla ja osakokoonpanolla* energiaan liittyvään tuotteeseen liitettäväksi tarkoitettuja osia, joita ei saateta markkinoille tai oteta käyttöön erillisinä osina loppukäyt-

täjiä varten ja joiden ympäristötehokkuutta ei voida arvioida itsenäisesti;

11) *käyttönotolla* sitä, että loppukäyttäjä ottaa energiaan liittyvän tuotteen ensimmäistä kertaa käyttöön Euroopan unionissa;

12) *maahantuojalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta peräisin olevan tuotteen Euroopan unionin markkinoille osana liiketoimintaansa;

13) *markkinoille saattamisella* energiaan liittyvän tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa jakeluun tai käyttöön Euroopan unionissa korvausta vastaan tai maksutta ja käytetystä myyntitavasta riippumatta;

14) *tarkastuslaitoksella* päteväksi todettua sekä ympäristöministeriön tai työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymää laitosta, joka suorittaa tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkastuslaitokselle kuuluvia tehtäviä;

15) *tuotesuunnittelulla* niiden prosessien joukkoa, joilla muunnetaan energiaan liittyvältä tuotteelta vaaditut oikeudelliset, tekniset, turvallisuus-, toiminta- tai markkinointivaatimukset tai muut vaatimukset energiaan liittyvän tuotteen teknisiksi eritelmiksi;

16) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto toimia valmistajan puolesta valmistajan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisten velvollisuuksien osalta;

17) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvia energiaan liittyviä tuotteita ja vastaa siitä, että ne ovat tämän lain vaatimusten mukaiset, kun tarkoituksena on tuotteen saattaminen markkinoille tai sen käyttöönotto valmistajan omalla nimellä tai tavaramerkillä tai valmistajan omaa käyttöä varten; jos edellä määriteltä valmistajaa tai 12 kohdassa tarkoitettua maahantuojaa ei ole, valmistajaksi katsotaan luonnollinen tai oikeushenkilö, joka saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön tämän lain soveltamisalaan kuuluvia energiaan liittyviä tuotteita;

18) *yhdenmukaistetulla standardilla* standardia, jonka viitetiedot on julkaistu Euroo-

pan unionin virallisessa lehdessä yhdenmu-
kaistettujen standardien luettelossa ja jossa
on täsmennetty asianomaista tuotetta koske-
via Euroopan unionin lainsäädäntöön perus-
tuvia vaatimuksia;

19) *ympäristönäkökohdalla* energiaan liit-
tyvän tuotteen elementtiä tai toimintoa, joka
voi olla vuorovaikutteinen ympäristön kanssa
sen elinkaaren aikana;

20) *ympäristötehokkuudella* valmistajan
saavuttamia tuloksia tuotteen ympäris-
tönäkökohtien hallinnassa, sellaisina kuin ne
ilmenevät tuotteen teknisistä asiakirjoista;

21) *ympäristövaikutuksella* ympäristömuu-
toksia, jotka aiheutuvat kokonaan tai osittain
energiaan liittyvästä tuotteesta sen elinkaaren
aikana.

2 luku

Energiaan liittyvän tuotteen ekologista suunnittelua koskevat vaatimukset

4 §

*Valmistajan, valtuutetun edustajan, elinkei-
nonharjoittajan ja maahantuojan velvolli-
suudet*

Valmistajan tai tämän valtuutetun edusta-
jan velvollisuus on varmistaa, että markki-
noille saatettava tai käyttöön otettava energi-
aan liittyvä tuote on tämän lain vaatimusten
mukainen.

Jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroo-
pan unioniin eikä sillä ole valtuutettua edus-
tajaa, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan
velvollisuutena on varmistaa, että markki-
noille saatettava tai käyttöön otettava energi-
aan liittyvä tuote on tämän lain vaatimusten
mukainen.

5 §

*Energiaan liittyvän tuotteen ekologinen
suunnittelu*

Energiaan liittyvä tuote on suunniteltava
niin, että tuotteella on mahdollisimman kor-
kea ympäristönsuojelullinen taso koko sen
elinkaaren ajan.

6 §

*Tuoteryhmäkohtaiset ekologisen suunnittelun
vaatimukset*

Energiaan liittyvän tuotteen ekologiseen
suunnitteluun sovelletaan, mitä Euroopan
komission taikka Euroopan parlamentin ja
neuvoston tuoteryhmäkohtaisessa asetukses-
sa säädetään.

Muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen
energiaan liittyvien tuotteiden ekologisessa
suunnittelussa on pyrittävä vähentämään hai-
tallisia ympäristövaikutuksia ja parantamaan
energiatehokkuutta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa
2 momentissa tarkoitettua ekologisesta
suunnittelusta tarkempia tuoteryhmäkohtaisia
säännöksiä:

1) ympäristönäkökohtien yksilöimisestä ja
arvioimisesta sekä parannusten arvioimisesta;

2) tuotteen käsittelyyn, käyttöön ja kierrä-
tykseen vaikuttavien tietojen antamisesta;

3) tuotteen elinkaariarvioinnista sekä arvi-
oinnin käyttämisestä vaihtoehtoisten suunnit-
teluratkaisujen ja tuotteen ympäristötehok-
kuuden vertaamiseksi viitearvoihin;

4) yksityiskohtaisista, teknisistä ekologisen
suunnittelun vaatimuksista, joilla voidaan pa-
rantaa tuotteen jotain tiettyä ympäristönäkö-
kohtaa.

3 luku

Energiaan liittyvän tuotteen vaatimus- tenmukaisuus

7 §

*Energiaan liittyvän tuotteen vaatimustenmu-
kaisuuden arviointi*

Valmistajan tai tämän valtuutetun edusta-
jan on ennen energiaan liittyvän tuotteen
markkinoille saattamista tai käyttöön otta-
mista huolehdittava siitä, että energiaan liit-
tyvälle tuotteelle suoritetaan vaatimustenmu-
kaisuuden arviointi sen varmistamiseksi, että
tuote täyttää kaikki tämän lain vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä energiaan liittyvän tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.

8 §

Vaatimustenmukaisuusvakuutus

Ennen kuin energiaan liittyvä tuote saataan markkinoille tai otetaan käyttöön, siitä on annettava vaatimustenmukaisuusvakuutus. Vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja vakuuttaa, että energiaan liittyvä tuote on tämän lain mukainen.

9 §

CE-merkintä

Ennen kuin energiaan liittyvä tuote saataan markkinoille tai otetaan käyttöön, siihen on kiinnitettävä CE-merkintä. CE-merkinnän kiinnittämisestä vastaa valmistaja tai tämän Euroopan unioniin sijoittunut valtuutettu edustaja.

Energiaan liittyvää tuotetta, joka on varustettava CE-merkinnällä, ei saa saattaa markkinoille ilman CE-merkintää.

10 §

Vaatimustenmukaisuusolettama

Energiaan liittyvän tuotteen oletetaan olevan vaatimusten mukainen, jos siihen on kiinnitetty CE-merkintä siten kuin tämän lain 9 §:ssä säädetään ja:

1) siihen on sovellettu yhdenmukaistettuja standardeja;

2) sille on myönnetty EU-ympäristömerkki EU-ympäristömerkistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 66/2010 nojalla ja ympäristömerkki täyttää ekologista suunnittelua koskevat vaatimukset; tai

3) sille on myönnetty muu ympäristömerkki, joka on hyväksytty energiaan liittyvien

tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettävien vaatimusten puitteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/125/EY tarkoitetussa komiteamenetelyssä.

11 §

Poikkeus vaatimuksista

Energiaan liittyvä tuote voidaan asettaa näytteille tai sitä voidaan esitellä messuilla, näyttelyissä tai niiden kaltaisissa tilaisuuksissa, vaikka energiaan liittyvä tuote ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jos energiaan liittyvässä tuotteessa näkyvällä tavalla selvästi ilmoitetaan, että sitä ei saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ennen kuin se on saatettu tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

12 §

Komponentteja ja osakokoonpanoja koskeva tiedonantovelvollisuus

Valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja, joka saattaa komponentin tai osakokoonpanon markkinoille tai ottaa sen käyttöön, on velvollinen antamaan energiaan liittyvän tuotteen valmistajalle tarvittavat tiedot komponentin tai osakokoonpanon materiaalin koostumuksesta ja energian, materiaalin tai muiden resurssien kulutuksesta, jos tällä on merkitystä ekologisen suunnittelun kannalta. Tiedonantovelvollisuudesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Tietojen säilyttäminen ja niiden esittäminen

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on pidettävä energiaan liittyvän tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät asiakirjat ja annetut vaatimustenmukaisuusvakuutukset saatavilla tarkastusta varten kymmenen vuoden ajan viimeisen energiaan liittyvän tuotteen valmistamisesta. Asiakirjojen on oltava valvontaviranomaisen saatavilla kymmenen päivän kuluessa valvontaviran-

omaisen esittämän pyynnön vastaanottamisesta.

Jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan unioniin eikä sillä ole valtuutettua edustajaa, maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan velvollisuutena on hankkia ja säilyttää tuotteen vaatimustenmukaisuudesta annettava vakuutus ja tekniset asiakirjat.

14 §

Kuluttajalle annettavat tiedot

Elinkeinonharjoittajan on varmistettava, että kuluttajan saatavilla on tiedot energiaan liittyvän tuotteen kestävästä käytöstä sekä tarvittaessa myös energiaan liittyvän tuotteen ekologisesta profiilista ja ekologisen suunnittelun eduista.

4 luku

Energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintää koskevat vaatimukset

15 §

Energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintä

Energiaan liittyvään tuotteeseen on liitettävä energiamerkintä siten kuin siitä jäljempänä säädetään.

Energiamerkinnällä tarkoitetaan energiaan liittyvään tuotteeseen kiinnitettävää energiamerkkiä ja tuotetietoihin sisällytettävää tuoteselostetta, jotka sisältävät tietoja energiaan liittyvän tuotteen käytönaikaisesta energiankulutuksesta ja tarvittaessa muiden voimavarojen, kuten veden tai kemikaalien, käytönaikaisesta kulutuksesta sekä energiaan liittyvän tuotteen suorituskyvystä.

Energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintävaatimukset eivät koske sisäänrakennettuja tai valmiiksi asennettuja tuotteita, ellei siitä 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tuoteryhmäkohtaisissa vaatimuksissa erikseen säädetä.

16 §

Markkinoille saattaminen ja merkinnän luvaton käyttö

Energiaan liittyvän tuotteen valmistaja, tämän valtuutettu edustaja, maahantuoja ja elinkeinonharjoittaja vastaavat siitä, että energiamerkintää edellyttävä energiaan liittyvä tuote täyttää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä energiamerkinnälle asetetut vaatimukset ennen kuin energiaan liittyvä tuote saatetaan markkinoille.

Tässä laissa tarkoitettua energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintää ei saa käyttää muulla kuin tässä laissa säädetyllä tavalla. Tästä vastaavat tuotteen valmistaja, tämän valtuutettu edustaja, maahantuoja ja elinkeinonharjoittaja.

17 §

Energiamerkin, tuoteselosteen ja teknisen tietoaineiston laatiminen

Energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, tämän valtuutetun edustajan, maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan on:

- 1) huolehdittava vaatimusten mukaisen energiamerkin laatimisesta ja toimittamisesta elinkeinonharjoittajalle, joka myy tai muuten tarjoaa energiaan liittyviä tuotteita kuluttajalle;
- 2) laadittava tuoteseloste, jonka tiedot on sisällytettävä tuote-esitteeseen; jos tuotesitettä ei laadita, tuoteselosteen tiedot on sisällytettävä energiaan liittyvää tuotetta kuluttajalle myyvälle elinkeinonharjoittajalle tuotteen mukana toimitettaviin asiakirjoihin;
- 3) laadittava sellainen energiaan liittyvää tuotetta koskeva tekninen tietoaineisto, jolla valvontaviranomainen voi arvioida, pitävätkö energiamerkkiin ja tuoteselosteeseen sisältyvät tiedot paikkansa;
- 4) säilytettävä tekninen tietoaineisto viiden vuoden ajan viimeisen energiaan liittyvän tuotteen valmistamisesta; ja
- 5) pyynnöstä esitettävä tekniset tiedot sähköisessä muodossa valvontaviranomaiselle tai Euroopan komissiolle kymmenen työpäi-

vän kuluessa valvontaviranomaisen tai komission esittämän pyynnön vastaanottamisesta.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä energiaan liittyviä rakennustuotteita koskevista 1 momentissa säädetyistä vaatimuksista.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä muita kuin rakennustuotteita koskevista 1 momentissa säädetyistä vaatimuksista.

18 §

Energiamerkin kiinnittäminen energiaan liittyvään tuotteeseen

Elinkeinonharjoittajan, joka myy tai muuten tarjoaa energiaan liittyvää tuotetta kuluttajalle, on kiinnitettävä vähittäismyyntipaikassa myytävään tai muuten kuluttajalle tarjottavaan näytteille asetettuun energiaan liittyvään tuotteeseen energiamerkki näkyvästi ja luettavasti.

Muiden merkintöjen, merkkien, tunnusten tai tekstien esittäminen energiaan liittyvän tuotteen yhteydessä on kiellettyä, jos se todennäköisesti johtaa loppukäyttäjää harhaan tai aiheuttaa sekaannusta energian tai mahdollisten muiden olennaisten voimavarojen käytönaikaisen kulutuksen suhteen.

18 a §

Tiedonantovaatimukset markkinoinnissa

Energiaan liittyvien tuotteiden yksittäisten mallien kaikessa mainonnassa on energia- tai hintatietojen yhteydessä mainittava tuotteen energiatehokkuusluokka.

Energiaan liittyvän tuotteen teknisessä käsikirjassa, esitteessä ja muussa tuotteen teknisistä ominaisuuksista kuvaavassa teknisessä myyminenestämisaineistossa on mainittava tuotteen energiatehokkuusluokka tai annettava tarvittavat tiedot sen energiankulutuksesta. Mitä edellä säädetään, koskee myös sähköisessä muodossa olevaa aineistoa.

19 §

Etämyynnin yhteydessä kuluttajalle annettavat tiedot

Elinkeinonharjoittajan on kuluttajansuojalain (38/1978) 6 luvussa tarkoitetussa etämyynnissä hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle energiamerkkiin ja tuoteselosteeseen sisällytettävät tiedot.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä energiaan liittyviä rakennustuotteita koskevista etämyynnin yhteydessä annettavista tiedoista.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä muita kuin energiaan liittyviä rakennustuotteita koskevista etämyynnin yhteydessä annettavista tiedoista.

20 §

Energiamerkinä käytettävä kieli

Energiamerkki, tuoteseloste ja lisätiedot on annettava suomen ja ruotsin kielellä. Jos energiaan liittyvää tuotetta myydään vain yksikielisessä kunnassa, riittää että tiedot annetaan enemmistön kielellä.

21 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen

Ympäristöministeriö hyväksyy hakemuksesta 2 §:ssä tarkoitettujen energiaan liittyvien rakennustuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle sekä Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille. Työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyy hakemuksesta muiden kuin ympäristöministeriön toimialaan kuuluvien energiaan liittyvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkas-

tuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta tässä momentissa tarkoitetulla tavalla.

23 §

Tarkastuslaitoksen tehtävät

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on suorittaa 2 §:ssä tarkoitettujen energiaan liittyvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että energiaan liittyvät tuotteet täyttävät niille tässä laissa ja tämän lain nojalla säädetty vaatimukset.

25 §

Tarkastuslaitoksen valvonta ja hyväksymisen peruuttaminen

Ympäristöministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö valvovat hyväksymiään tarkastuslaitoksia. Tarkastuslaitoksen on annettava vuosittain toiminnastaan kertomus tarkastuslaitosta valvovalle ministeriölle.

Jos tarkastuslaitos ei täytä 22 §:ssä säädettyjä edellytyksiä tai ei noudata 21 §:ssä tarkoitettua päätöksessä asetettuja ehtoja taikka toimii muutoin olennaisesti säännösten tai määräysten vastaisesti, tarkastuslaitosta valvovan ministeriön on asetettava riittävä määräaika asian korjaamiseksi. Tarkastuslaitosta valvovan ministeriön on peruutettava antamansa hyväksyminen, jos tarkastuslaitos ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

Ympäristöministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön on ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille hyväksymänsä tarkastuslaitokset sekä hyväksymisen peruutukset.

26 §

Valvonnan ylin johto ja ohjaus

Tämän lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu

työ- ja elinkeinoministeriölle. Energiaan liittyvien rakennustuotteiden osalta ylin johto ja ohjaus kuuluu kuitenkin ympäristöministeriölle.

27 §

Valvontaviranomainen

Turvatekniikan keskus valvoo, että energiaan liittyvät tuotteet ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia.

30 §

Oikeus hankkia energiaan liittyvä tuote tutkittavaksi ja testattavaksi

Turvatekniikan keskuksella on oikeus hankkia energiaan liittyvä tuote tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista. Turvatekniikan keskus voi käyttää tutkimuksessa, testauksessa ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa apunaan ulkopuolisia asiantuntijoita.

Turvatekniikan keskuksen on korvattava 1 momentissa tarkoitettu tutkittavaksi ja testattavaksi otettava energiaan liittyvä tuote käyvän hinnan mukaan, jos valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuoja tai elinkeinonharjoittaja sitä vaatii ja jollei tuote ole tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen.

Jos energiaan liittyvä tuote ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, Turvatekniikan keskus voi velvoittaa valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan korvaamaan hankinnasta, tutkimuksesta ja testauksesta aiheutuneet välittömät ja tarpeelliset kustannukset käyvän hinnan mukaan.

32 §

Turvatekniikan keskuksen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Turvatekniikan keskus saa luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjälle, poliisille ja tulliviranomaiselle rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle, jos luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi;

3) toimivaltaiselle ulkomaan viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan unionin säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

34 §

Vaatimusten vastaista energiaan liittyvää tuotetta koskevat toimenpiteet

Jos Turvatekniikan keskuksella on aihetta epäillä tai jos se toteaa, että energiaan liittyvä tuote tai sitä koskevat asiakirjat ja tiedot eivät ole tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukaisia, Turvatekniikan keskus voi:

1) tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa energiaan liittyvän tuotteen markkinoille saattamista tai käyttöönottoa;

2) tilapäisesti tai pysyvästi kieltää energiaan liittyvän tuotteen käyttöönoton ja tuotteen pitämisen kaupan sekä myynnin tai muun luovuttamisen;

3) vaatia määräämällään tavalla energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan korjaamaan tuotteen puutteellisuudet niin, että energiaan liittyvä tuote, sitä koskevat asiakirjat ja siitä annettavat tiedot täyttävät tämän lain ja sen nojalla säädetty vaatimukset;

4) määrätä energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan hallussa oleva tuote hävitettäväksi, jos 1—3 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai rajoitusta ei voida pitää riittävänä; jos energiaan liittyvän tuotteen hävittämistä ei kuitenkaan katsota tarkoituk-

senmukaiseksi, Turvatekniikan keskus voi määrätä, miten energiaan liittyvän tuotteen kanssa on muutoin meneteltävä.

Valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan on annettava Turvatekniikan keskukselle tämän määräämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun rajoitukseen tai kieltoon liitetty määräys tai 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu vaatimus on pantu toimeen.

Jos Turvatekniikan keskuksella on aihetta epäillä, että 17 §:ssä tarkoitettut tiedot energiamerkeissä tai tuoteselosteissa eivät ole tämän lain mukaisia, sen on vaadittava energiaan liittyvän tuotteen valmistajalta, tämän valtuutetulta edustajalta, maahantuojalta tai elinkeinonharjoittajalta selvitys mainittujen tietojen paikkansapitävyydestä.

37 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) saattaa energiaan liittyvän tuotteen markkinoille tai ottaa sen käyttöön 4, 6—9 §:n tai 16 §:n 1 momentin säännösten vastaisesti,

2) rikkoo 12—14 tai 17 §:ssä, 18 §:n 1 momentissa, 18 a, 19, 20 tai 24 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

3) rikkoo tietojen luovuttamista koskevaa 28 tai 33 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

4) rikkoo 16 §:n 2 momentissa, 18 §:n 2 momentissa tai 34 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Joka rikkoo 34 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

41 §

Voimaantulo

velleta myöskään käytettynä myytävään energiaan liittyvään tuotteeseen.

Energiamerkintää koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen energiaan liittyvään tuotteeseen, jonka tuotanto on päättynyt ja joka on saatettu markkinoille, ennen kuin kyseistä tuoteryhmää koskevaa Euroopan komission energiamerkintäsäädöstä on sovellettava. Energiamerkintää koskevia säännöksiä ei so-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 18 §:n 2 momenttia ja 18 a §:ää sovelletaan kuitenkin vasta päivästä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 20 päivänä elokuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Elinkeinoministeri *Mauri Pekkarinen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008) 43 §:n 1 momentin 2—3 kohta,
muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3—7 §, 8 §:n 1 momentti, 9—13 §, 14 §:n 1 momentti, 15—20 §, 21 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25—27 §, 30 §, 32 §:n 2 momentti, 34 §, 37 § ja 41 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoitus

Tällä lailla säädetään energiaa käyttävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista.

Tässä laissa säädetään *energiaan liittyvien* tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista.

2 §

2 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan markkinoille saatet-
 taviin ja käyttöön otettaviin energiaa käyttä-
 viin tuotteisiin.

Tätä lakia sovelletaan *energiaan liittyviin*
 tuotteisiin, *joista Euroopan unioni antaa tuo-
 teryhmäkohtaisia vaatimuksia.*

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *CE-merkinnällä* merkintää, josta säädetään tiettyjen tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annetussa laissa (1376/1994);

2) *ekologisella suunnittelulla* ympäristönäkökohtien huomioon ottamista tuotesuunnittelussa energiaa käyttävän tuotteen ympäristönsuojelluksen tason parantamiseksi sen koko elinkaaren aikana;

3) *ekologisen suunnittelun vaatimuksella* vaatimusta, joka liittyy energiaa käyttävään tuotteeseen tai energiaa käyttävän tuotteen suunnitteluun ja jonka tarkoituksena on parantaa tuotteen ympäristönsuojellusta tasoa sekä vaatimusta tietojen antamisesta energiaa käyttävän tuotteen ympäristönäkökohdista;

4) *erityisellä ekologisen suunnittelun vaatimuksella* määrällistä ja mitattavissa olevaa ekologisen suunnittelun vaatimusta, joka liittyy tiettyyn energiaa käyttävän tuotteen ympäristönäkökohtaan, kuten energiankulutukseen tuotetta käytettäessä mitattuna tiettyä suoritustehon yksikköä kohti;

5) *yleisellä ekologisen suunnittelun vaatimuksella* ekologisen suunnittelun vaatimusta, joka perustuu energiaa käyttävän tuotteen ekologiseen profiiliin kokonaisuudessaan eikä tietyille ympäristönäkökohdille asetettuihin raja-arvoihin;

6) *ekologisella profiililla* kuvausta energiaa käyttävän tuotteen panoksista ja tuotoksista kuten *esimerkiksi* materiaaleista, päästöistä ja jätteistä, jotka liittyvät energiaa käyttävään tuotteeseen sen koko elinkaaren aikana ja joilla on merkitystä tuotteen ympäristövaikutusten kannalta ja jotka ilmaistaan mitattavissa olevina fysikaalisina suureina;

7) *elinkaarella* energiaa käyttävän tuotteen peräkkäisiä ja toisiinsa liittyviä vaiheita raaka-aineiden käytöstä loppukäsittelyyn;

8) *elinkeinonharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tuloa tai

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *CE-merkinnällä* merkintää, josta säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä **akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus**;

2) *ekologisella suunnittelulla* ympäristönäkökohtien huomioon ottamista tuotesuunnittelussa energiaan liittyvän tuotteen ympäristötehokkuuden parantamiseksi sen koko elinkaaren aikana;

3) *ekologisen suunnittelun vaatimuksella* vaatimusta, joka liittyy energiaan liittyvään tuotteeseen tai energiaan liittyvän tuotteen suunnitteluun ja jonka tarkoituksena on parantaa tuotteen ympäristötehokkuutta sekä vaatimusta tietojen antamisesta energiaan liittyvän tuotteen ympäristönäkökohdista;

4) *erityisellä ekologisen suunnittelun vaatimuksella* määrällistä ja mitattavissa olevaa ekologisen suunnittelun vaatimusta, joka liittyy tiettyyn energiaan liittyvän tuotteen ympäristönäkökohtaan, kuten energiankulutukseen tuotetta käytettäessä mitattuna tiettyä suoritustehon yksikköä kohti;

5) *yleisellä ekologisen suunnittelun vaatimuksella* ekologisen suunnittelun vaatimusta, joka perustuu energiaan liittyvän tuotteen ekologiseen profiiliin kokonaisuudessaan eikä tietyille ympäristönäkökohdille asetettuihin raja-arvoihin;

6) *ekologisella profiililla* kuvausta energiaan liittyvän tuotteen panoksista ja tuotoksista kuten materiaaleista, päästöistä ja jätteistä, jotka liittyvät energiaan liittyvään tuotteeseen sen koko elinkaaren aikana ja joilla on merkitystä tuotteen ympäristövaikutusten kannalta ja jotka ilmaistaan mitattavissa olevina fysikaalisina suureina;

7) *elinkaarella* energiaan liittyvän tuotteen peräkkäisiä ja toisiinsa liittyviä vaiheita raaka-aineiden käytöstä loppukäsittelyyn;

8) *elinkeinonharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tuloa tai

muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti pitää kaupan, tarjoaa, myy tai muutoin elinkeinotoimintansa yhteydessä luovuttaa energiaa käyttäviä tuotteita;

9) *energiaa käyttävällä tuotteella* tuotetta, joka on riippuvainen energian syötöstä toimikseen tarkoitettulla tavalla sen jälkeen kun se on saatettu markkinoille tai otettu käyttöön sekä tuotetta, joka on tarkoitettu energian tuottamiseen, siirtoon ja mittaamiseen mukaan luettuina energian syötöstä riippuvaiset energiaa käyttävään tuotteeseen liitettäviksi tarkoitettut osat, jotka saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön erillisinä osina loppukäyttäjää varten ja joiden ympäristönsuojelullinen taso voidaan arvioida itsenäisesti;

10) *komponenteilla ja osakokoonpanolla* energiaa käyttävään tuotteeseen liitettäväksi tarkoitettuja osia, joita ei saateta markkinoille tai oteta käyttöön erillisinä osina loppukäyttäjää varten ja joiden ympäristönsuojelullista tasoa ei voida arvioida itsenäisesti;

11) *käyttöönotolla* sitä, että loppukäyttäjät ottaa energiaa käyttävän tuotteen ensimmäistä kertaa käyttöön Euroopan yhteisössä;

12) *maahantuojalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta peräisin olevan tuotteen Euroopan yhteisön markkinoille osana liiketoimintaansa;

13) *markkinoille saattamisella* energiaa käyttävän tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa jakeluun tai käyttöön Euroopan yhteisössä korvausta vastaan tai maksutta ja käytetystä myyntitavasta riippumatta;

14) *tarkastuslaitoksella* päteväksi todettua ja ympäristöministeriön hyväksymää laitosta, joka suorittaa tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkastuslaitokselle kuuluvia tehtäviä;

15) *tuotesuunnittelulla* niiden prosessien joukkoa, joilla muunnetaan energiaa käyttävältä tuotteelta vaaditut oikeudelliset, tekniset, turvallisuus-, toiminta-, markkinointi- tai muut vaatimukset energiaa käyttävän tuotteen teknisiksi eritelmiksi;

16) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksian-

muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti pitää kaupan, tarjoaa, myy tai muutoin elinkeinotoimintansa yhteydessä luovuttaa energiaan liittyviä tuotteita;

9) *energiaan liittyvällä tuotteella* sellaista tuotetta, jolla on käyttönsä aikana vaikutusta energiankulutukseen ja joka saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön, mukaan luettuina energiaan liittyvään tuotteeseen liitettäviksi tarkoitettut osat, jotka saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön erillisinä osina loppukäyttäjää varten ja joiden ympäristötehokkuus voidaan arvioida itsenäisesti;

10) *komponenteilla ja osakokoonpanolla* energiaan liittyvään tuotteeseen liitettäväksi tarkoitettuja osia, joita ei saateta markkinoille tai oteta käyttöön erillisinä osina loppukäyttäjää varten ja joiden ympäristötehokkuutta ei voida arvioida itsenäisesti;

11) *käyttöönotolla* sitä, että loppukäyttäjät ottaa energiaan liittyvän tuotteen ensimmäistä kertaa käyttöön Euroopan unionissa;

12) *maahantuojalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta peräisin olevan tuotteen Euroopan unionin markkinoille osana liiketoimintaansa;

13) *markkinoille saattamisella* energiaan liittyvän tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa jakeluun tai käyttöön Euroopan unionissa korvausta vastaan tai maksutta ja käytetystä myyntitavasta riippumatta;

14) *tarkastuslaitoksella* päteväksi todettua sekä ympäristöministeriön tai työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymää laitosta, joka suorittaa tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkastuslaitokselle kuuluvia tehtäviä;

15) *tuotesuunnittelulla* niiden prosessien joukkoa, joilla muunnetaan energiaan liittyvältä tuotteelta vaaditut oikeudelliset, tekniset, turvallisuus-, toiminta- tai markkinointivaatimukset tai muut vaatimukset energiaan liittyvän tuotteen teknisiksi eritelmiksi;

16) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimek-

to toimia valmistajan puolesta valmistajan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisten velvollisuuksien osalta;

17) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvia energiaa käyttäviä tuotteita ja vastaa siitä, että ne ovat tämän lain vaatimusten mukaiset, kun tarkoituksena on tuotteen saattaminen markkinoille tai sen käyttöönotto valmistajan omalla nimellä tai tavaramerkillä tai valmistajan omaa käyttöä varten; jos edellä määriteltyä valmistajaa tai 12 kohdassa tarkoitettua maahantuojaa ei ole, valmistajaksi katsotaan luonnollinen tai oikeushenkilö, joka saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön tämän lain soveltamisalaan kuuluvia energiaa käyttäviä tuotteita;

18) *yhdenmukaistetulla standardilla* standardia, jonka viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä yhdenmukaistettujen standardien luettelossa ja jossa on täsmennetty asianomaista tuotetta koskevia yhteisöläinsäädäntöön perustuvia vaatimuksia;

19) *ympäristönäkökohdalla* energiaa käyttävän tuotteen elementtiä tai toimintoa, joka voi olla vuorovaikutteinen ympäristön kanssa sen elinkaaren aikana;

20) *ympäristövaikutuksella* ympäristömuutoksia, jotka aiheutuvat kokonaan tai osittain energiaa käyttävästä tuotteesta sen elinkaaren aikana.

sianto toimia valmistajan puolesta valmistajan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisten velvollisuuksien osalta;

17) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvia *energiaan liittyviä* tuotteita ja vastaa siitä, että ne ovat tämän lain vaatimusten mukaiset, kun tarkoituksena on tuotteen saattaminen markkinoille tai sen käyttöönotto valmistajan omalla nimellä tai tavaramerkillä tai valmistajan omaa käyttöä varten; jos edellä määriteltyä valmistajaa tai 12 kohdassa tarkoitettua maahantuojaa ei ole, valmistajaksi katsotaan luonnollinen tai oikeushenkilö, joka saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön tämän lain soveltamisalaan kuuluvia *energiaan liittyviä* tuotteita;

18) *yhdenmukaistetulla standardilla* standardia, jonka viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä yhdenmukaistettujen standardien luettelossa ja jossa on täsmennetty asianomaista tuotetta koskevia *Euroopan unionin lainsäädäntöön* perustuvia vaatimuksia;

19) *ympäristönäkökohdalla energiaan liittyvän* tuotteen elementtiä tai toimintoa, joka voi olla vuorovaikutteinen ympäristön kanssa sen elinkaaren aikana;

20) *ympäristötehokkuudella* valmistajan saavuttamia tuloksia tuotteen ympäristönäkökohtien hallinnassa, sellaisina kuin ne ilmenevät tuotteen teknisistä asiakirjoista;

21) *ympäristövaikutuksella* ympäristömuutoksia, jotka aiheutuvat kokonaan tai osittain *energiaan liittyvästä* tuotteesta sen elinkaaren aikana.

2 luku

Energiaa käyttävän tuotteen ekologista suunnittelua koskevat vaatimukset

4 §

Valmistajan, valtuutetun edustajan, elinkeinonharjoittajan ja maahantuojan velvollisuudet

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan

2 luku

Energiaan liittyvän tuotteen ekologista suunnittelua koskevat vaatimukset

4 §

Valmistajan, valtuutetun edustajan, elinkeinonharjoittajan ja maahantuojan velvollisuudet

Valmistajan tai tämän valtuutetun edusta-

velvollisuus on varmistaa, että markkinoille saatettava tai käyttöön otettava energiaa käyttävä tuote on tämän lain vaatimusten mukainen.

Jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan yhteisöön eikä sillä ole valtuutettua edustajaa, on maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan velvollisuus varmistaa, että markkinoille saatettava tai käyttöön otettava energiaa käyttävä tuote on tämän lain vaatimusten mukainen.

jan velvollisuus on varmistaa, että markkinoille saatettava tai käyttöön otettava energiaan liittyvä tuote on tämän lain vaatimusten mukainen.

Jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan unioniin eikä sillä ole valtuutettua edustajaa, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan velvollisuutena on varmistaa, että markkinoille saatettava tai käyttöön otettava energiaan liittyvä tuote on tämän lain vaatimusten mukainen.

5 §

Energiaa käyttävän tuotteen ekologinen suunnittelu

Energiaa käyttävä tuote on suunniteltava niin, että tuotteella on mahdollisimman korkea ympäristönsuojelullinen taso koko sen elinkaaren ajan.

5 §

Energiaan liittyvän tuotteen ekologinen suunnittelu

Energiaan liittyvä tuote on suunniteltava niin, että tuotteella on mahdollisimman korkea ympäristönsuojelullinen taso koko sen elinkaaren ajan.

6 §

Energiaa käyttävän tuotteen yleiset ja erityiset ekologisen suunnittelun vaatimukset

Energiaa käyttävän tuotteen saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön, jos se täyttää ekologisen suunnittelun yleiset ja erityiset vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin energiaa käyttävän tuotteen ekologisen suunnittelun yleisiin vaatimuksiin kuuluvista suunnittelun perustiedoista, tietojen antamisesta ja valmistajan muista arviointiperusteista seuraavien tuoteryhmien ja tuoteominaisuuksien osalta:

- 1) kotitalouksissa ja toimistoissa käytettävät sähkö- ja elektroniikkalaitteet;
- 2) valaisimet, valon lähteet ja virranrajoittimet;
- 3) sähkömoottorit, pumput ja teollisuuden energiaa käyttävät laitteet;
- 4) jääkaapit, pakastimet, jäähyttimet ja kylmäsäilytyslaitteet;
- 5) astianpesu- ja pyykinpesukoneet, kuivausrummut sekä pölynimurit;
- 6) lepovirta;

6 §

Tuoteryhmäkohtaiset ekologisen suunnittelun vaatimukset

Energiaan liittyvän tuotteen ekologiseen suunnitteluun sovelletaan, mitä Euroopan komission taikka Euroopan parlamentin ja neuvoston tuoteryhmäkohtaisessa asetuksessa säädetään.

Muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen energiaan liittyvien tuotteiden ekologisessa suunnittelussa on pyrittävä vähentämään haitallisia ympäristövaikutuksia ja parantamaan energiatehokkuutta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa 2 momentissa tarkoitettua ekologisesta suunnittelusta tarkempia tuoteryhmäkohtaisia säännöksiä:

- 1) ympäristönäkökohtien yksilöimisestä ja arvioimisesta sekä parannusten arvioimisesta;
- 2) tuotteen käsittelyyn, käyttöön ja kierrätykseen vaikuttavien tietojen antamisesta;
- 3) tuotteen elinkaariarvioinnista sekä arvioinnin käyttämisestä vaihtoehtoisten suunnitteluratkaisujen ja tuotteen ympäristötehok-

- 7) energiaa käyttävät työkoneet ja työkalut;
8) energiaa käyttävät rakennustuotteet.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 2 momentin 1—7 kohdassa mainittujen tuoteryhmien ja tuot ominaisuuksien osalta ekologisen suunnittelun erityisiin vaatimuksiin kuuluvista teknisistä, ympäristöllisistä ja taloudellisista seikoista.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin energiaa käyttävien rakennustuotteiden ekologisen suunnittelun erityisiin vaatimuksiin kuuluvista teknisistä, ympäristöllisistä ja taloudellisista seikoista.

3 luku

Energiaa käyttävän tuotteen vaatimustenmukaisuus

7 §

Energiaa käyttävän tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointi

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on ennen energiaa käyttävän tuotteen markkinoille saattamista tai käyttöön ottamista huolehdittava siitä, että energiaa käyttävälle tuotteelle suoritetaan vaatimustenmukaisuuden arviointi sen varmistamiseksi, että tuote täyttää kaikki tämän lain vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin energiaa käyttävän tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.

8 §

Vaatimustenmukaisuusvakuutus

Ennen kuin energiaa käyttävä tuote saataan markkinoille tai otetaan käyttöön, siitä on annettava vaatimustenmukaisuusvakuutus. Vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja vakuuttaa, että energiaa käyttävä tuote on tämän lain mukainen.

- kuuden vertaamiseksi viitearvoihin;
4) yksityiskohtaisista, teknisistä ekologisen suunnittelun vaatimuksista, joilla voidaan parantaa tuotteen jotain tiettyä ympäristönäkökohtaa.

3 luku

Energiaan liittyvän tuotteen vaatimustenmukaisuus

7 §

Energiaan liittyvän tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointi

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on ennen *energiaan liittyvän* tuotteen markkinoille saattamista tai käyttöön ottamista huolehdittava siitä, että *energiaan liittyvälle* tuotteelle suoritetaan vaatimustenmukaisuuden arviointi sen varmistamiseksi, että tuote täyttää kaikki tämän lain vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa *tarkempia säännöksiä energiaan liittyvän* tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.

8 §

Vaatimustenmukaisuusvakuutus

Ennen kuin *energiaan liittyvä* tuote saataan markkinoille tai otetaan käyttöön, siitä on annettava vaatimustenmukaisuusvakuutus. Vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja vakuuttaa, että *energiaan liittyvä* tuote on tämän lain mukainen.

9 §

CE-merkintä

Ennen kuin energiaa käyttävä tuote saate-
taan markkinoille tai otetaan käyttöön, siihen
on kiinnitettävä CE-merkintä. CE-merkinnän
kiinnittämisestä vastaa valmistaja tai tämän
Euroopan yhteisöön sijoittunut valtuutettu
edustaja. *CE-merkinnän kiinnittämisestä sää-
detään tiettyjen tuotteiden varustamisesta
CE-merkinnällä annetussa laissa.*

Jos energiaa käyttävä tuote kuuluu muun
lainsäädännön soveltamisalaan, jossa sääde-
tään CE-merkinnästä, merkinnän tulee osoit-
taa, että tuote on myös näiden muiden sään-
nösten mukainen.

10 §

Vaatimustenmukaisuusolettama

Energiaa käyttävän tuotteen oletetaan ole-
van vaatimusten mukainen, jos siihen on
kiinnitetty CE-merkintä siten kuin tämän lain
9 §:ssä säädetään ja:

1) siihen on sovellettu yhdenmukaistettuja
standardeja;

2) sille on myönnetty yhteisön ympäristö-
merkki ympäristömerkin myöntämisjärjes-
telmästä annetun Euroopan parlamentin ja
neuvoston asetuksen (EY) N:o 1980/2000 no-
jalla ja ympäristömerkki täyttää ekologista
suunnittelua koskevat vaatimukset; tai

3) sille on myönnetty muu ympäristömerk-
ki, joka on hyväksytty energiaa käyttävien
tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetet-
tavien vaatimusten puitteista annetun Euroo-
pan parlamentin ja neuvoston direktiivissä
2005/32/EY tarkoitetussa komiteamenettelys-
sä.

11 §

Poikkeus vaatimuksista

Energiaa käyttävä tuote voidaan asettaa
näytteille tai sitä voidaan esitellä messuilla,

9 §

CE-merkintä

Ennen kuin energiaan liittyvä tuote saate-
taan markkinoille tai otetaan käyttöön, siihen
on kiinnitettävä CE-merkintä. CE-merkinnän
kiinnittämisestä vastaa valmistaja tai tämän
Euroopan *unioniin* sijoittunut valtuutettu
edustaja.

*Energiaan liittyvää tuotetta, joka on varus-
tettava CE-merkinnällä, ei saa saattaa mark-
kinoille ilman CE-merkintää.*

10 §

Vaatimustenmukaisuusolettama

Energiaan liittyvän tuotteen oletetaan ole-
van vaatimusten mukainen, jos siihen on
kiinnitetty CE-merkintä siten kuin tämän lain
9 §:ssä säädetään ja:

1) siihen on sovellettu yhdenmukaistettuja
standardeja;

2) sille on myönnetty *EU-ympäristömerkki*
EU-ympäristömerkistä annetun Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o
66/2010 nojalla ja ympäristömerkki täyttää
ekologista suunnittelua koskevat vaatimuk-
set; tai

3) sille on myönnetty muu ympäristömerk-
ki, joka on hyväksytty *energiaan liittyvien*
tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetet-
tavien vaatimusten puitteista annetun Euroo-
pan parlamentin ja neuvoston direktiivissä
2009/125/EY tarkoitetussa komiteamenette-
lyssä.

11 §

Poikkeus vaatimuksista

Energiaan liittyvä tuote voidaan asettaa
näytteille tai sitä voidaan esitellä messuilla,

näyttelyissä tai niiden kaltaisissa tilaisuuksissa, vaikka energiaa käyttävä tuote ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jos energiaa käyttävässä tuotteessa näkyvällä tavalla selvästi ilmoitetaan, että sitä ei saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ennen kuin se on saatettu tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

näyttelyissä tai niiden kaltaisissa tilaisuuksissa, vaikka *energiaan liittyvä* tuote ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jos *energiaan liittyvässä* tuotteessa näkyvällä tavalla selvästi ilmoitetaan, että sitä ei saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ennen kuin se on saatettu tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

12 §

Komponentteja ja osakokoonpanoja koskeva tiedonantovelvollisuus

Valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja, joka saattaa komponentin ja osakokoonpanon markkinoille tai ottaa sen käyttöön, on velvollinen antamaan energiaa käyttävän tuotteen valmistajalle tarvittavat tiedot komponentin tai osakokoonpanon materiaalin koostumuksesta ja energian, materiaalin tai muiden resurssien kulutuksesta, jos tällä on merkitystä ekologisen suunnittelun kannalta. Tiedonantovelvollisuudesta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Komponentteja ja osakokoonpanoja koskeva tiedonantovelvollisuus

Valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja, joka saattaa komponentin tai osakokoonpanon markkinoille tai ottaa sen käyttöön, on velvollinen antamaan *energiaan liittyvän* tuotteen valmistajalle tarvittavat tiedot komponentin tai osakokoonpanon materiaalin koostumuksesta ja energian, materiaalin tai muiden resurssien kulutuksesta, jos tällä on merkitystä ekologisen suunnittelun kannalta. Tiedonantovelvollisuudesta voidaan *antaa tarkempia säännöksiä* valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Tietojen säilyttäminen ja niiden esittäminen

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on pidettävä energiaa käyttävän tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät asiakirjat ja annetut vaatimustenmukaisuusvakuutukset saatavilla tarkastusta varten kymmenen vuoden ajan viimeisen energiaa käyttävän tuotteen valmistamisesta. Asiakirjojen on oltava valvontaviranomaisen saatavilla kymmenen päivän kuluessa valvontaviranomaisen esittämän pyynnön vastaanottamisesta.

Jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan yhteisöön eikä sillä ole valtuutettua edustajaa, on maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan velvollisuus säilyttää tuotteen vaatimustenmukaisuudesta annettava vakuutus ja tekniset asiakirjat.

13 §

Tietojen säilyttäminen ja niiden esittäminen

Valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on pidettävä *energiaan liittyvän* tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät asiakirjat ja annetut vaatimustenmukaisuusvakuutukset saatavilla tarkastusta varten kymmenen vuoden ajan viimeisen *energiaan liittyvän* tuotteen valmistamisesta. Asiakirjojen on oltava valvontaviranomaisen saatavilla kymmenen päivän kuluessa valvontaviranomaisen esittämän pyynnön vastaanottamisesta.

Jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan *unioniin* eikä sillä ole valtuutettua edustajaa, maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan *velvollisuutena on hankkia ja* säilyttää tuotteen vaatimustenmukaisuudesta annettava vakuutus ja tekniset asiakirjat.

14 §

Kuluttajalle annettavat tiedot

Elinkeinonharjoittajan on varmistettava, että kuluttajan saatavilla on tiedot energiaa käyttävän tuotteen kestävästä käytöstä sekä tarvittaessa myös energiaa käyttävän tuotteen ekologisesta profiilista ja ekologisen suunnittelun eduista.

14 §

Kuluttajalle annettavat tiedot

Elinkeinonharjoittajan on varmistettava, että kuluttajan saatavilla on tiedot *energiaan liittyvän* tuotteen kestävästä käytöstä sekä tarvittaessa myös *energiaan liittyvän* tuotteen ekologisesta profiilista ja ekologisen suunnittelun eduista.

4 luku

**Energiaa käyttävän tuotteen energiamer-
kintää koskevat vaatimukset**

15 §

Energiaa käyttävän tuotteen energiamerkintä

Energiaa käyttävään tuotteeseen on liitettävä energiamerkintä siten kuin siitä jäljempänä säädetään.

Energiamerkinnällä tarkoitetaan kotitalouslaitteeseen, energiaa käyttävään rakennustuotteeseen tai muuhun energiaa käyttävään tuotteeseen kiinnitettävää energiamerkkiä ja tuotetietoihin sisällytettävää tuoteselostetta, jotka sisältävät tietoja energiaa käyttävän tuotteen energiankulutuksesta ja tarvittaessa muiden voimavarojen, kuten veden tai kemikaalien, kulutuksesta sekä energiaa käyttävän tuotteen suorituskyvystä.

16 §

Markkinoille saattaminen

Energiaa käyttävän tuotteen valmistaja, tämän valtuutettu edustaja, maahantuojaja ja elinkeinonharjoittaja vastaavat siitä, että energiamerkintää edellyttävä energiaa käyttä-

4 luku

***Energiaan liittyvän tuotteen energiamer-
kintää koskevat vaatimukset***

15 §

Energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintä

Energiaan liittyvään tuotteeseen on liitettävä energiamerkintä siten kuin siitä jäljempänä säädetään.

Energiamerkinnällä tarkoitetaan *energiaan liittyvään* tuotteeseen kiinnitettävää energiamerkkiä ja tuotetietoihin sisällytettävää tuoteselostetta, jotka sisältävät tietoja *energiaan liittyvän* tuotteen *käytön* aikaisesta energiankulutuksesta ja tarvittaessa muiden voimavarojen, kuten veden tai kemikaalien, *käytön* aikaisesta kulutuksesta sekä *energiaan liittyvän* tuotteen suorituskyvystä.

Energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintä vaatimukset eivät koske sisäänrakennettuja tai valmiiksi asennettuja tuotteita, ellei siitä 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tuoter ryhmäkohtaisissa vaatimuksissa erikseen säädetä.

16 §

***Markkinoille saattaminen ja merkinnän lu-
vaton käyttö***

Energiaan liittyvän tuotteen valmistaja, tämän valtuutettu edustaja, maahantuojaja ja elinkeinonharjoittaja vastaavat siitä, että energiamerkintää edellyttävä *energiaan liit-*

vä tuote täyttää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä energiamerkinnälle asetetut vaatimukset ennen kuin energiaa käyttävä tuote saatetaan markkinoille.

tyvä tuote täyttää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä energiamerkinnälle asetetut vaatimukset ennen kuin *energiaan liittyvä* tuote saatetaan markkinoille.

Tässä laissa tarkoitettua energiaan liittyvän tuotteen energiamerkintää ei saa käyttää muulla kuin tässä laissa säädetyllä tavalla. Tästä vastaavat tuotteen valmistaja, tämän valtuutettu edustaja, maahantuoja ja elinkeinonharjoittaja.

17 §

17 §

*Energiamerkin, tuoteselosteen ja teknisen tietoineiston laatiminen**Energiamerkin, tuoteselosteen ja teknisen tietoineiston laatiminen*

Energiaa käyttävän tuotteen valmistajan, tämän valtuutetun edustajan, maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan on:

Energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, tämän valtuutetun edustajan, maahantuojan ja elinkeinonharjoittajan on:

1) huolehdittava vaatimusten mukaisen energiamerkin laatimisesta ja toimittamisesta elinkeinonharjoittajalle, joka myy tai muuten tarjoaa energiaa käyttäviä tuotteita kuluttajalle;

1) huolehdittava vaatimusten mukaisen energiamerkin laatimisesta ja toimittamisesta elinkeinonharjoittajalle, joka myy tai muuten tarjoaa *energiaan liittyviä* tuotteita kuluttajalle;

2) laadittava tuoteseloste, jonka tiedot on sisällytettävä tuote-esitteeseen; jos tuotesitettä ei laadita, tuoteselosteen tiedot on sisällytettävä energiaa käyttävää tuotetta kuluttajalle myyvälle elinkeinonharjoittajalle tuotteen mukana toimitettaviin asiakirjoihin;

2) laadittava tuoteseloste, jonka tiedot on sisällytettävä tuote-esitteeseen; jos tuotesitettä ei laadita, tuoteselosteen tiedot on sisällytettävä *energiaan liittyvää* tuotetta kuluttajalle myyvälle elinkeinonharjoittajalle tuotteen mukana toimitettaviin asiakirjoihin;

3) laadittava sellainen energiaa käyttävää tuotetta koskeva tekninen tietoineisto, jolla valvontaviranomainen voi arvioida, pitävätkö energiamerkkiin ja tuoteselosteeseen sisältyvät tiedot paikkansa; ja

3) laadittava sellainen *energiaan liittyvää* tuotetta koskeva tekninen tietoineisto, jolla valvontaviranomainen voi arvioida, pitävätkö energiamerkkiin ja tuoteselosteeseen sisältyvät tiedot paikkansa;

4) säilytettävä tekninen tietoineisto viiden vuoden ajan viimeisen energiaa käyttävän tuotteen valmistamisesta.

4) säilytettävä tekninen tietoineisto viiden vuoden ajan viimeisen *energiaan liittyvän* tuotteen valmistamisesta; ja

5) *pyynnöstä esitettävä tekniset tiedot sähköisessä muodossa valvontaviranomaiselle tai Euroopan komissiolle kymmenen työpäivän kuluessa valvontaviranomaisen tai komission esittämän pyynnön vastaanottamisesta.*

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin energiaa käyttäviä rakennustuotteita koskevista I momentissa säädetyistä vaatimuksista.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa *tarkempia säännöksiä energiaan liittyviä rakennustuotteita koskevista I momentissa säädetyistä vaatimuksista.*

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin muista I momentissa säädetyistä vaatimuksista.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa *tarkempia säännöksiä muista kuin rakennustuotteita koskevista I momentissa säädetyistä vaatimuksista.*

18 §

Energiamerkin kiinnittäminen energiaa käyttävään tuotteeseen

Elinkeinonharjoittajan, joka myy tai muuten tarjoaa energiaa käyttävää tuotetta kuluttajalle, on kiinnitettävä vähittäismyyntipaikassa myytävään tai muuten kuluttajalle tarjottavaan näytteille asetettuun energiaa käyttävään tuotteeseen energiamerkki selvästi ja näkyvästi.

18 §

*Energiamerkin kiinnittäminen **energiaan liittyvään** tuotteeseen*

Elinkeinonharjoittajan, joka myy tai muuten tarjoaa *energiaan liittyvää* tuotetta kuluttajalle, on kiinnitettävä vähittäismyyntipaikassa myytävään tai muuten kuluttajalle tarjottavaan näytteille asetettuun *energiaan liittyvään* tuotteeseen energiamerkki *näkyvästi ja luettavasti*.

Muiden merkintöjen, merkkien, tunnusten tai tekstien esittäminen energiaan liittyvän tuotteen yhteydessä on kiellettyä, jos se todennäköisesti johtaa loppukäyttäjää harhaan tai aiheuttaa sekaannusta energian tai mahdollisten muiden olennaisten voimavarojen käytön aikaisen kulutuksen suhteen.

18 a §

Tiedonantovaatimukset markkinoinnissa

Energiaan liittyvien tuotteiden yksittäisten mallien kaikessa mainonnassa on energia- tai hintatietojen yhteydessä mainittava tuotteen energiatehokkuusluokka.

Energiaan liittyvän tuotteen teknisessä käsikirjassa, esitteessä ja muussa tuotteen teknisiä ominaisuuksia kuvaavassa teknisessä myyntityöstä varten annettavassa aineistossa on mainittava tuotteen energiatehokkuusluokka tai annettava tarvittavat tiedot sen energiankulutuksesta. Mitä edellä säädetään, koskee myös sähköisessä muodossa olevaa aineistoa.

19 §

Etämyynnin yhteydessä kuluttajalle annettavat tiedot

Elinkeinonharjoittajan on kuluttajansuojalain (38/1978) 6 luvussa tarkoitetussa etämyynnissä hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle energiamerk-

19 §

Etämyynnin yhteydessä kuluttajalle annettavat tiedot

Elinkeinonharjoittajan on kuluttajansuojalain (38/1978) 6 luvussa tarkoitetussa etämyynnissä hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle energia-

kiin ja tuoteselosteeseen sisällytettävät *olennaiset* tiedot.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin energiaa käyttäviä rakennustuotteita koskevista etämyynnin yhteydessä annettavista *olennaisista* tiedoista.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin muita energiaa käyttäviä rakennustuotteita koskevista etämyynnin yhteydessä annettavista *olennaisista* tiedoista.

merkkiin ja tuoteselosteeseen sisällytettävät tiedot.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa *tarkempia säännöksiä energiaan liittyviä* rakennustuotteita koskevista etämyynnin yhteydessä annettavista tiedoista.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa *tarkempia säännöksiä* muita kuin *energiaan liittyviä* rakennustuotteita koskevista etämyynnin yhteydessä annettavista tiedoista.

20 §

Energiamerkinnässä käytettävä kieli

Energiamerkki, tuoteseloste ja lisätiedot on annettava suomen ja ruotsin kielellä. Jos energiaa käyttävää tuotetta myydään vain yksikielisessä kunnassa, riittää että tiedot annetaan enemmistön kielellä.

21 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen

Ympäristöministeriö hyväksyy hakemuksesta 2 §:ssä tarkoitettujen energiaa käyttävien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille.

23 §

Tarkastuslaitoksen tehtävät

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on suorittaa 2 §:ssä tarkoitettujen energiaa käyttävien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoitta-

20 §

Energiamerkinnässä käytettävä kieli

Energiamerkki, tuoteseloste ja lisätiedot on annettava suomen ja ruotsin kielellä. Jos *energiaan liittyvää* tuotetta myydään vain yksikielisessä kunnassa, riittää että tiedot annetaan enemmistön kielellä.

21 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen

Ympäristöministeriö hyväksyy hakemuksesta 2 §:ssä tarkoitettujen *energiaan liittyvien rakennustuotteiden* vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle sekä Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille. *Työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyy hakemuksesta muiden kuin ympäristöministeriön toimialaan kuuluvien energiaan liittyvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta tässä momentissa tarkoitettulla tavalla.*

23 §

Tarkastuslaitoksen tehtävät

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on suorittaa 2 §:ssä tarkoitettujen *energiaan liittyvien* tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoitta-

miseen liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että energiaa käyttävät tuotteet täyttävät niille tässä laissa ja tämän lain nojalla säädetty vaatimukset.

miseen liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että *energiaan liittyvät* tuotteet täyttävät niille tässä laissa ja tämän lain nojalla säädetty vaatimukset.

25 §

Tarkastuslaitoksen valvonta ja hyväksymisen peruuttaminen

Ympäristöministeriö valvoo hyväksymiään tarkastuslaitoksia. Tarkastuslaitoksen on annettava vuosittain toiminnastaan kertomus ympäristöministeriölle.

Jos tarkastuslaitos ei täytä 22 §:ssä mainittuja edellytyksiä tai ei noudata 21 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä asetettuja ehtoja taikka toimii muutoin olennaisesti säännösten ja määräysten vastaisesti, ympäristöministeriön on asetettava riittävä määräaika asian korjaamiseksi. Ympäristöministeriön on peruutettava antamansa hyväksyminen, jos tarkastuslaitos ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

Ympäristöministeriön on ilmoitettava Euroopan yhteisöjen komissiolle, Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille hyväksymänsä tarkastuslaitokset sekä hyväksymisen peruutukset.

26 §

Valvonnan ylin johto ja ohjaus

Tämän lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle. Energiaa käyttävien rakennustuotteiden osalta ylin johto ja ohjaus kuuluu kuitenkin ympäristöministeriölle.

25 §

Tarkastuslaitoksen valvonta ja hyväksymisen peruuttaminen

Ympäristöministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö valvovat hyväksymiään tarkastuslaitoksia. Tarkastuslaitoksen on annettava vuosittain toiminnastaan kertomus *tarkastuslaitosta valvovalle ministeriölle*.

Jos tarkastuslaitos ei täytä 22 §:ssä säädettyjä edellytyksiä tai ei noudata 21 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä asetettuja ehtoja taikka toimii muutoin olennaisesti säännösten tai määräysten vastaisesti, *tarkastuslaitosta valvovan ministeriön* on asetettava riittävä määräaika asian korjaamiseksi. *Tarkastuslaitosta valvovan ministeriön* on peruutettava antamansa hyväksyminen, jos tarkastuslaitos ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

Ympäristöministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön on ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan unionin jäsenvaltioille ja Euroopan talousalueeseen kuuluville valtioille hyväksymänsä tarkastuslaitokset sekä hyväksymisen peruutukset.

26 §

Valvonnan ylin johto ja ohjaus

Tämän lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle. *Energiaan liittyvien* rakennustuotteiden osalta ylin johto ja ohjaus kuuluu kuitenkin ympäristöministeriölle.

27 §

Valvontaviranomainen

Turvatekniikan keskus valvoo, että energiaa käyttävät tuotteet ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia.

30 §

Oikeus hankkia energiaa käyttävä tuote tutkittavaksi ja testattavaksi

Turvatekniikan keskuksella on oikeus hankkia energiaa käyttävä tuote tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista. Turvatekniikan keskus voi käyttää tutkimuksessa, testauksessa ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa apunaan ulkopuolisia asiantuntijoita.

Turvatekniikan keskuksen on korvattava 1 momentissa tarkoitettu tutkittavaksi ja testattavaksi otettava energiaa käyttävä tuote käyvän hinnan mukaan, jos valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuoja tai elinkeinonharjoittaja sitä vaatii ja jollei tuote ole tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen.

Jos energiaa käyttävä tuote ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, Turvatekniikan keskus voi velvoittaa valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan korvaamaan hankinnasta, tutkimuksesta ja testauksesta aiheutuneet välittömät ja tarpeelliset kustannukset käyvän hinnan mukaan.

32 §

Turvatekniikan keskuksen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Turvatekniikan keskus saa

27 §

Valvontaviranomainen

Turvatekniikan keskus valvoo, että *energiaan liittyvät* tuotteet ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia.

30 §

Oikeus hankkia energiaan liittyvä tuote tutkittavaksi ja testattavaksi

Turvatekniikan keskuksella on oikeus hankkia *energiaan liittyvä* tuote tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista. Turvatekniikan keskus voi käyttää tutkimuksessa, testauksessa ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa apunaan ulkopuolisia asiantuntijoita.

Turvatekniikan keskuksen on korvattava 1 momentissa tarkoitettu tutkittavaksi ja testattavaksi otettava *energiaan liittyvä* tuote käyvän hinnan mukaan, jos valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuoja tai elinkeinonharjoittaja sitä vaatii ja jollei tuote ole tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen.

Jos *energiaan liittyvä* tuote ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, Turvatekniikan keskus voi velvoittaa valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan korvaamaan hankinnasta, tutkimuksesta ja testauksesta aiheutuneet välittömät ja tarpeelliset kustannukset käyvän hinnan mukaan.

32 §

Turvatekniikan keskuksen tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Turvatekniikan keskus saa

luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjälle, poliisille ja tulliviranomaiselle rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle, jos luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi; *sekä*

3) toimivaltaiselle ulkomaan viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan yhteisön säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

34 §

Vaatimusten vastaista energiaa käyttävää tuotetta koskevat toimenpiteet

Jos Turvatekniikan keskuksella on aihetta epäillä tai jos se toteaa, että energiaa käyttävä tuote tai sitä koskevat asiakirjat ja tiedot eivät ole tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukaisia, Turvatekniikan keskus voi:

1) tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa energiaa käyttävän tuotteen markkinoille saattamista tai käyttöönottoa;

2) tilapäisesti tai pysyvästi kieltää energiaa käyttävän tuotteen käyttöönoton ja tuotteen pitämisen kaupan sekä myynnin tai muun luovuttamisen;

3) vaatia määräämällään tavalla energiaa käyttävän tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan korjaamaan tuotteen puutteellisuudet niin, että energiaa käyttävä tuote, sitä koskevat asiakirjat ja siitä annettavat tiedot täyttävät tämän lain ja sen nojalla säädetty vaatimukset;

4) määrätä energiaa käyttävän tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan hallussa oleva tuote hävitettäväksi, jos 1—3 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai rajoitusta ei voida pitää riittävänä; jos energiaa käyttävän tuotteen hävittämistä ei kuitenkaan katsota tarkoituksenmukaiseksi, Turvatekniikan keskus voi määrätä, miten energiaa käyttävän tuotteen kanssa on muutoin meneteltävä.

luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjälle, poliisille ja tulliviranomaiselle rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle, jos luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi;

3) toimivaltaiselle ulkomaan viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan unionin säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

34 §

Vaatimusten vastaista energiaan liittyvää tuotetta koskevat toimenpiteet

Jos Turvatekniikan keskuksella on aihetta epäillä tai jos se toteaa, että energiaan liittyvä tuote tai sitä koskevat asiakirjat ja tiedot eivät ole tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukaisia, Turvatekniikan keskus voi:

1) tilapäisesti tai pysyvästi rajoittaa energiaan liittyvän tuotteen markkinoille saattamista tai käyttöönottoa;

2) tilapäisesti tai pysyvästi kieltää energiaan liittyvän tuotteen käyttöönoton ja tuotteen pitämisen kaupan sekä myynnin tai muun luovuttamisen;

3) vaatia määräämällään tavalla energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan korjaamaan tuotteen puutteellisuudet niin, että energiaan liittyvä tuote, sitä koskevat asiakirjat ja siitä annettavat tiedot täyttävät tämän lain ja sen nojalla säädetty vaatimukset;

4) määrätä energiaan liittyvän tuotteen valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan hallussa oleva tuote hävitettäväksi, jos 1—3 kohdassa tarkoitettua kieltoa tai rajoitusta ei voida pitää riittävänä; jos energiaan liittyvän tuotteen hävittämistä ei kuitenkaan katsota tarkoituksenmukaiseksi, Turvatekniikan keskus voi määrätä, miten energiaan liittyvän tuotteen kanssa on muutoin meneteltävä.

Valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan on annettava Turvatekniikan keskukselle tämän määrämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun rajoitukseen tai kieltoon liitetty määräys tai 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu vaatimus on pantu toimeen.

Valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan tai elinkeinonharjoittajan on annettava Turvatekniikan keskukselle tämän määrämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun rajoitukseen tai kieltoon liitetty määräys tai 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu vaatimus on pantu toimeen.

Jos Turvatekniikan keskuksella on aihetta epäillä, että 17 §:ssä tarkoitetut tiedot energiamerkeissä tai tuoteselosteissa eivät ole tämän lain mukaisia, sen on vaadittava energiaan liittyvän tuotteen valmistajalta, tämän valtuutetulta edustajalta, maahantuojalta tai elinkeinonharjoittajalta selvitys mainittujen tietojen paikkansapitävyydestä.

37 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) saattaa energiaa käyttävän tuotteen markkinoille tai ottaa sen käyttöön 4, 6—9 tai 16 §:n säännösten vastaisesti,

2) rikkoo 12—14, 17—20 tai 24 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

3) rikkoo tietojen luovuttamista koskevaa 28 tai 33 §:ssä säädettyä velvollisuutta tai

4) rikkoo 34 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **energiaa käyttävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain rikkomisesta** sakkoon.

Joka rikkoo 34 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

37 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) saattaa energiaan liittyvän tuotteen markkinoille tai ottaa sen käyttöön 4, 6—9 §:n tai 16 §:n 1 momentin säännösten vastaisesti,

2) rikkoo 12—14 tai 17 §:ssä, 18 §:n 1 momentissa, 18 a, 19, 20 tai 24 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

3) rikkoo tietojen luovuttamista koskevaa 28 tai 33 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

4) rikkoo 16 §:n 2 momentissa, 18 §:n 2 momentissa tai 34 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain rikkomisesta** sakkoon.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Joka rikkoo 34 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

41 §

Voimaantulo

Energiamerkintää koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen energiaa käyttävään tuotteeseen, jonka tuotanto on päättynyt ja joka on saatettu markkinoille, ennen kuin kyseistä tuoteryhmää koskevaa EY:n komission energiamerkintäsäädöstä on sovellettava. Energiamerkintää koskevia säännöksiä ei sovelleta myöskään käytettynä myytävään energiaa käyttävään tuotteeseen.

41 §

Voimaantulo

Energiamerkintää koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen *energiaan liittyvään* tuotteeseen, jonka tuotanto on päättynyt ja joka on saatettu markkinoille, ennen kuin kyseistä tuoteryhmää koskevaa *Euroopan* komission energiamerkintäsäädöstä on sovellettava. Energiamerkintää koskevia säännöksiä ei sovelleta myöskään käytettynä myytävään *energiaan liittyvään* tuotteeseen.

43 §

Voimaan jäävät säädökset

Laitteiden energiatehokkuudesta annetun lain nojalla annetut seuraavat säädökset ja määräykset jäävät edelleen voimaan:

1) kattiloiden hyötysuhdevaatimukset, Suomen rakentamismääräyskokoelma, D7, määräykset 1997;

2) kotitalouksien sähkökäyttöisten jääkaappien, pakastimien ja näiden yhdistelmien energiatehokkuusvaatimuksista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (854/2000);

3) loistelamppujen virranrajoittimien energiatehokkuusvaatimuksista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (318/2002);

4) kotitalouksien sähkökäyttöisten pyykinpesukoneiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (202/1996);

5) kotitalouksien sähkökäyttöisten kuivausrumpujen energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (203/1996);

6) kotitalouksien kuivaavien pyykinpesukoneiden energiankulutusmerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (895/1997);

7) kotitalouslamppujen energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (859/2000);

43 §

Voimaan jäävät säädökset

Laitteiden energiatehokkuudesta annetun lain nojalla annetut seuraavat säädökset ja määräykset jäävät edelleen voimaan:

1) kattiloiden hyötysuhdevaatimukset, Suomen rakentamismääräyskokoelma, D7, määräykset 1997;

(2 ja 3 kohta kumotaan)

4) kotitalouksien sähkökäyttöisten pyykinpesukoneiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (202/1996);

5) kotitalouksien sähkökäyttöisten kuivausrumpujen energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (203/1996);

6) kotitalouksien kuivaavien pyykinpesukoneiden energiankulutusmerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (895/1997);

7) kotitalouslamppujen energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (859/2000);

8) astianpesukoneiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (1009/2000);

9) sähköuunien energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (1052/2002);

10) kotitalouksien ilmastointilaitteiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu ympäristöministeriön asetus (1271/2002);

11) kotitalouksien sähkökäyttöisten jääkaappien, pakastimien ja näiden yhdistelmien energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (541/2004).

8) astianpesukoneiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (1009/2000);

9) sähköuunien energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (1052/2002);

10) kotitalouksien ilmastointilaitteiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu ympäristöministeriön asetus (1271/2002);

11) kotitalouksien sähkökäyttöisten jääkaappien, pakastimien ja näiden yhdistelmien energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (541/2004).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 18 §:n 2 momenttia ja 18 a §:ää sovelletaan kuitenkin vasta päivästä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.